



**TILINPÄÄTÖS JA**  
**TOIMINTAKERTOMUS**  
**2023**

# Sisältö

<b>1 TOIMINTAKERTOMUS</b> .....	<b>4</b>
1.1 Yleiskatsaus.....	4
1.1.1 Yleiskatsaus, yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja .....	4
1.1.2 Taloudellinen katsaus.....	4
1.1.3 Merkittävät tapahtumat 31.12.2023 jälkeen .....	5
1.2 Hallinto .....	5
1.2.1 Organisaatio .....	5
1.2.2 Hallintoelinten kokoonpano ja niiden toiminta .....	7
1.2.3 Yhteisen kirkkovaltuuston tärkeimpien päätösten täytäntöönpano .....	9
1.2.4 Yhteisen kirkkoneuvoston tärkeimpien päätösten täytäntöönpano .....	11
1.2.5 Tilintarkastus.....	12
1.3 Sisäinen valvonta .....	13
1.4 Henkilöstö .....	15
1.4.1 Henkilöstömäärä vuodenvaihteessa .....	15
1.4.2 Henkilökunnan palvelusaika .....	15
1.4.3 Henkilöstön ikä ja sukupuoli.....	15
1.4.4 Henkilöstön rakenne.....	16
1.4.5 Henkilöstöön panostaminen .....	17
1.4.6 Poissaolo .....	17
1.5 Jäsenmäärä.....	18
1.6 Talouden tunnusluvut.....	19
1.6.1 Tuloslaskelman tunnusluvut .....	19
1.6.2 Rahoituslaskelman tunnusluvut.....	19
1.6.3 Taseen tunnusluvut.....	19
1.7 Yhteisen kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi.....	19
<b>2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN</b> .....	<b>20</b>
2.1 Käyttötalouden toteutuminen.....	20
2.1.1 Hallinto (Pääluokka 1) .....	20
2.1.2 Församlingsverksamhet - Västabolands svenska församling (Pääluokka 2) .....	23
2.1.3 Seurakuntatoiminta - Länsi-Turunmaan suomalainen seurakunta (Pääluokka 2) ...	26
2.1.4 Yhteinen työ (Pääluokka 3) .....	29
2.1.5 Hautaustoimi (Pääluokka 4) .....	31
2.1.6 Kiinteistötoimi (Pääluokka 5) .....	33
2.2 Talouslaskelmaosan toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset erät) .....	36
2.3 Investointiosan toteutuminen .....	40
2.4 Rahoitusosan toteutuminen.....	41
2.5 Yhteenvedo valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	42
<b>3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT</b> .....	<b>43</b>
3.1 Tuloslaskelma .....	43
3.2 Rahoituslaskelma.....	44

3.3	Tase .....	45
<b>4</b>	<b>TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT .....</b>	<b>46</b>
4.1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot .....	46
4.2	Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot .....	47
4.3	Tuloslaskelman liitetiedot .....	47
4.4	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot .....	49
4.5	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot .....	50
4.6	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot .....	50
4.7	Taseyksikkönä käsiteltävän rahaston tilinpäätös .....	52
4.7.1	Paraisten hautainhoitorahasto .....	52
4.7.2	Houtskarın hautainhoitorahasto .....	56
4.7.3	Solgårdrahasto .....	58
<b>5</b>	<b>ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ .....</b>	<b>61</b>
<b>6</b>	<b>LUETTELOT JA SELVITYKSET .....</b>	<b>62</b>
6.1	Kirjanpitokirjoja ja tositteita koskeva luettelo ja selvitys .....	62
<b>7</b>	<b>MÄÄRITELMÄT .....</b>	<b>65</b>

# 1 TOIMINTAKERTOMUS

## 1.1 Yleiskatsaus

### 1.1.1 Yleiskatsaus, yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja

Vuoden 2023 toiminta Paraisten seurakuntayhtymässä tapahtui suunnitelmien mukaisesti ja taloudellisesti annettujen raamien puitteissa. Kirkon työ koko alueella koettiin merkittäväksi ja se nauttii arvostusta. Samalla tiedämme sen, että moniarvoisen ajan keskellä emme tavoita ihmisten hengellisen elämän kaikkia tarpeita. Yksilöiden elämässä ja yhteisöjen tavassa elää kristittyinä kohtaamme moniarvoisuutta ja väsymystä tai epätoivoa.

Vuoden aikana uutisvirta toi ihmisten mieliin uutisia Ukrainan sodasta ja muistakin sotaisista tapahtumista. Taloudessa sähkön hintavaihtelut ja kohonneet korot loivat alavireistä ilmapiiriä. Näiden ikävien ajankohtaisten teemojen kokeminen heijastui seurakuntatyöhön yksilötasolla ja myös laajemminkin.

Paraisten seurakuntayhtymän tilannetta tarkasteltiin Turun arkkihiippakunnan ja Porvoon hiippakunnan piispojen ja yhtymän johdon tapaamisessa syyskuussa. Tapaamisessa sovittiin yhteisen suunnittelun kehittämistä ja koordinaatiosta.

Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja

Juho Kopperoinen

Rovasti

### 1.1.2 Taloudellinen katsaus

Tilastokeskuksen mukaan Suomen talous supistui prosenttien verran vuonna 2023. Talous oli erityisen huono vuoden loppupuolella. Vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä bruttokansantuote pysyi lähes vakaana. Toisella vuosineljänneksellä meillä oli jopa jonkin verran kasvua. Viime vuoden kolmannella ja neljännellä neljänneksellä bruttokansantuote supistui kuitenkin selvästi. Myöskään vuoden 2024 talousnäköymät eivät ole positiiviset.

Paraisten seurakuntayhtymän tilinpäätös vuodelta 2022 oli tappiollinen, mutta vuoden 2023 tulos on positiivinen. Suurin syy positiiviseen tulokseen on se, että kirkollisvero nousi merkittävästi hyvinvointialueisiin siirtymisen yhteydessä tapahtuneen verotuksen muutoksen vuoksi. Nousu on pysyvä, mutta näin suurta tulojen kasvua ei ole odotettavissa lähivuosina, sillä viime vuosien tilinpäätöksissä on selvästi näkynyt trendi, että kustannukset kasvavat tuloja nopeammin. Toistaiseksi tulot ovat nousseet joka vuosi, mutta jäsenmäärän lasku on huolestuttavaa, ja tulojen kasvu kääntyy ja alkaa jossain vaiheessa laskea.

Kiinteistömassan suuruus on taloudellisesti kuormittava ja investointitarve on suuri. Kaikkia kiinteistöjä ei voida remontoida. Yksi seurakuntayhtymän yhä tärkeämmistä tavoitteista on tarpeettomien kiinteistöjen nopea myynti.

Maksuvalmius on hyvä aiempien vuosien ylijäämien vuoksi. Maksuvalmius säilyy hyvänä vielä jonkin aikaa, mutta tulevat suuret investoinnit johtavat maksuvaikeuksiin lähitulevaisuudessa.

Voidaan todeta, että ainakaan vielä ei voida puhua varsinaisesta kriisistä. Mutta jos toimiin ei ryhdytä, se johtaa lopulta kriisiin.

### **1.1.3 Merkittävät tapahtumat 31.12.2023 jälkeen**

- Uusi työehtosopimus merkitsee odotettua suurempaa 5 %:n palkankorotusta.
- Västabolands svenska församling on hyväksynyt uuden hallintosäännön, joka astui voimaan 1.1.2024. Tämä tarkoittaa, että vanhat kappeliseurakunnat on lakkautettu ja sen sijaan on muodostettu "sockenförsamlingar", jotka ovat seurakunnan sisäisiä osastoja.

## **1.2 Hallinto**

Västabolands svenska församling ja Länsi-Turunmaan suomalainen seurakunta muodostavat yhdessä seurakuntayhtymän, joka on juridisesti itsenäinen yhteisö.

Seurakuntayhtymän hallinnon tehtävänä on tukea seurakuntien perustehtävän toteutumista, antaa toiminnalle järjestäytynyt muoto sekä taata seurakuntien jäsenille oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun.

### **1.2.1 Organisaatio**

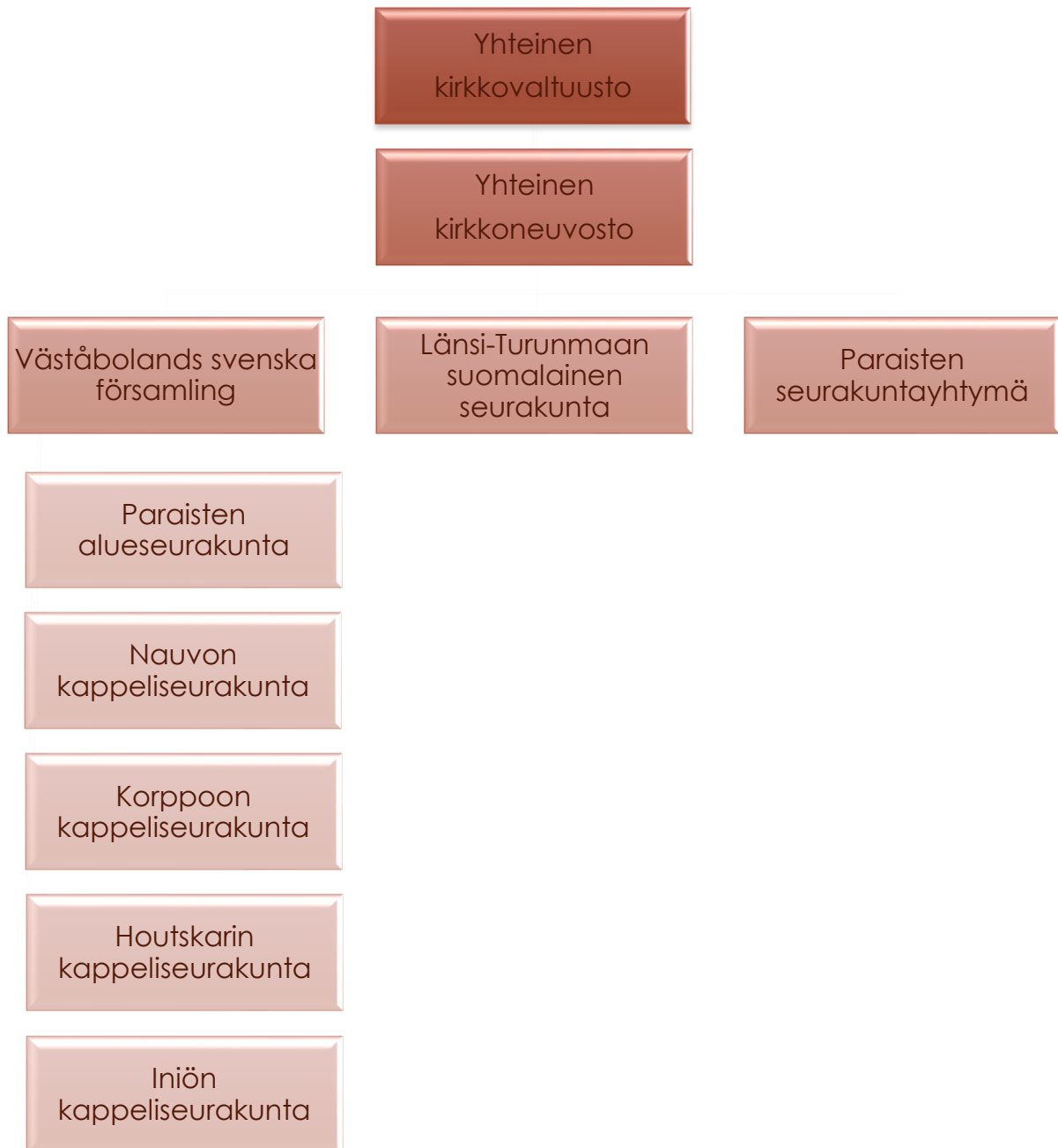
#### **Paraisten seurakuntayhtymän organisaatio 31.12.2023**

Paraisten seurakuntayhtymän hallinnolliset yksiköt ovat yhteinen kirkkovaltuusto, joka päättää seurakuntayhtymän ja seurakuntien tärkeimmistä asioista ja yhteinen kirkkoneuvosto, jonka tehtävänä on mm valmistella yhteisen kirkkovaltuuston asiat sekä huolehtia siitä, että yhteisen kirkkovaltuuston päätökset toteutetaan.

Lisäksi Västabolands svenska församlingin ja Länsi-Turunmaan suomalaisen seurakunnan seurakuntaneuvostot päättävät seurakuntien toiminnasta.

Västabolands svenska församlingissa toimii myös yksi alueneuvosto ja neljä eri kappelineuvostoa, jotka päättävät oman toiminta-alueen paikallisista asioista.

Paraisten seurakuntayhtymän organisaatiokaava:



## 1.2.2 Hallintoelinten kokoonpano ja niiden toiminta

### Yhteinen kirkkovaltuusto

Yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtajana on toiminut Jan Eriksson ja varapuheenjohtajana Mika Wallin. Talouspäällikkö Jean-Mikael Öhman on toiminut pöytäkirjanpitäjänä.

**Jäsenet:** Matti Agge, Viveca Auer, Sanna Autio, Sara Bergqvist, Marika Eklund-Pelto, Jan Eriksson, Liisa Gunnelius, Bo Gyllenberg, Monica Hedström-Järvinen, Heikki Inkari, Tomas Jansén, Moa Karlsson, Elina Kemppainen, Erkki Kruuna, Ann-Maj Laurén, Yngve Lindqvist, Sauli Luttinen, Mari Nurmi, Widar Nyberg, Raimo Pärssinen, Jaana Rosenblad, Tina Rosvall, Vilma Sjöström, Mikaela Sundman, Helena Särkijärvi, Jari Tschernij, Tuula Vainio-Syrjälä, Mika Wallin, Rea Åkerfelt, Petra Öhman, Mikael Östman.

**Varajäsenet:** Eeva Bergman, Ritva-Leena Ehrnström, Sofia Fagerholm, Annika Forsström, Carita Henriksson, Tiina Johansson, Hanna Karlsson, Solveig Karlsson, Anette Lehtonen, Tom Lindholm, Leena Lähde, Tuula Nyholm, Tom Ramström, Inkeri Tuominen, Anu Vuorinen.

Toimintavuoden aikana kirkkovaltuusto kokoontui yhteensä 4 kertaa. Valtuusto on päättänyt yhteensä 46 asiasta.

### Yhteinen kirkkoneuvosto

Yhteinen kirkkoneuvosto toimii Paraisten seurakuntayhtymän yhteisenä valmistelu-, toimeenpano-, ja hallintoelimenä.

Porvoon hiippakunnan tuomiokapituli on määrännyt yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajaksi Juho Kopperoisen. Varapuheenjohtajana on toiminut Tina Rosvall. Esittelijöinä ovat toimineet talouspäällikkö Jean-Mikael Öhman ja kiinteistöpäällikkö Jim Karlsson. Talouspäällikkö Jean-Mikael Öhman on toiminut pöytäkirjanpitäjänä.

Lisäksi yhteisen kirkkoneuvoston kokouksiin ovat osallistuneet kirkkovaltuuston puheenjohtaja Jan Eriksson, kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja Mika Wallin ja Västabolands svenska församlingin kirkkoherra Sara Grönqvist.

**Vakinaiset jäsenet:** Sanna Autio, Bo Gyllenberg, Heikki Inkari, Tomas Jansén, Tiina Johansson, Juho Kopperoinen, Raimo Pärssinen, Tina Rosvall, Jari Tschernij, Rea Åkerfelt, Petra Öhman, Mikael Östman.

**Varalla olevat jäsenet:** Viveca Auer, Eeva Bergman, Liisa Gunnelius, Erkki Kruuna, Yngve Lindqvist, Sauli Luttinen, Leena Lähde, Mari Nurmi, Widar Nyberg, Vilma Sjöström, Mikaela Sundman.

Toimintavuoden aikana kirkkoneuvosto kokoontui yhteensä 8 kertaa. Neuvosto on päättänyt yhteensä 122 asiasta.

### **Väståbolands svenska församling**

Väståbolands svenska församlingin seurakuntaneuvoston puheenjohtajana on toiminut kirkkoherra Sara Grönqvist ja varapuheenjohtajana Magnus Sundman.

**Jäsenet:** Sara Bergqvist, Marika Eklund-Pelto, Jan Eriksson, Malin Eriksson, Moa Karlsson, Ann-Maj Laurén, Yngve Lindqvist, Ulf Pakalén, Tiina Pöyli, Jaana Rosenblad, Tina Rosvall, Magnus Sundman.

Seurakuntaneuvosto kokoontui toimintavuoden aikana yhteensä 11 kertaa.

### **Paraisten alueneuvosto**

Paraisten alueneuvoston puheenjohtajana on toiminut Malin Eriksson.

**Jäsenet:** Markus Andersson, Marika Eklund-Pelto, Monica Hedström-Järvinen, Erkki Kruuna, Ann-Maj Laurén, Tom Lindholm, Ditte Nordqvist, Vilma Sjöström, Magnus Sundman, Saara-Mariia Roto (vt. kappalainen).

Paraisten alueneuvosto kokoontui yhteensä 3 kertaa vuonna 2023.

### **Kappelineuvostot**

Jokaisessa kappeliseurakunnassa toimii oma kappelineuvosto. Näiden tehtävänä on huolehtia kappeliseurakuntien asioista.

### **Nauvon kappelineuvosto**

Nauvon kappelineuvoston puheenjohtajana on toiminut Yngve Lindqvist.

**Jäsenet:** Heidi Adolfsson, Viveca Auer, Johan Broos, Bo Gyllenberg, Anne-Maj Åberg, Terttu Laaksonen (vt. kappalainen).

Nauvon kappelineuvosto kokoontui yhteensä 5 kertaa vuonna 2023.

### **Korppoon kappelineuvosto**

Korppoon kappelineuvoston puheenjohtajana on toiminut Tina Rosvall.

**Jäsenet:** Ulf Pakalén, Hannele Alho, Ulla Alstrand, Monica Lauha, Carita Lindbom, Esa Killström (kappalainen).

Korppoon kappelineuvosto kokoontui yhteensä 2 kertaa vuonna 2023.

### **Houtskarin kappelineuvosto**

Houtskarin kappelineuvoston puheenjohtajana on toiminut Rune Johansson.



**Jäsenet:** Viola Eksten, Lennart Brunnsberg, Olivia Franck (1.3 asti Caroline Törnqvist), Jaana Rosenblad, Petra Öhman, Janette Lagerroos (kappalainen).

**Varajäsenet:** Rosita Backman, Niklas Fagerlund, Liisa Wikfors.

Houtskarin kappelineuvosto kokoontui yhteensä 4 kertaa vuonna 2023.

### **Iniön kappelineuvosto**

Iniön kappelineuvoston puheenjohtajana on toiminut Rea Åkerfelt.

**Jäsenet:** Tiina Pöyli, Nina Grandell, Sari Karrila, Seppo Lundell, Mona Nygård, Saara-Mariia Roto (vt. kappalainen).

Iniön kappelineuvosto kokoontui yhteensä 4 kertaa vuonna 2023.

### **Länsi-Turunmaan suomalainen seurakunta**

Länsi-Turunmaan suomalaisen seurakunnan seurakuntaneuvoston puheenjohtajana on toiminut kirkkoherra Juho Kopperoinen ja varapuheenjohtajana on toiminut Heikki Inkari.

**Jäsenet:** Matti Agge, Sanna Autio, Heikki Inkari, Elina Kemppainen, Anette Lehtonen, Sauli Luttinen, Raimo Pärssinen, Helena Särkijärvi, Tuula Vainio-Syrjälä, Mika Wallin.

**Varajäsenet:** Eeva Bergman, Liisa Gunnelius, Jari Heinonen, Leena Lähde, Pertti Moberg, Tuula Nyholm, Tea Sundqvist, Jari Tschernij, Inkeri Tuominen, Anu Vuorinen.

Toimintavuoden aikana seurakuntaneuvosto kokoontui yhteensä 5 kertaa.

### **1.2.3 Yhteisen kirkkovaltuuston tärkeimpien päätösten täytäntöönpano**

Tilinpäätöksestä, tuloveroprosentista, vuoden 2024 talousarviosta sekä toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2025–2026 päättämisen lisäksi yhteinen kirkkovaltuusto on tehnyt päätökset seuraavista asioista:

- Yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta vuosiksi 2023–2024.
- Yhteisen kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan valinta vv. 2023–2024.
- Yhteisen kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan henkilökohtaisen varajäsenen valinta vv. 2023–2024.
- Yhteisen kirkkoneuvoston varsinaisten jäsenten valinta vv. 2023–2024.
- Yhteisen kirkkoneuvoston varsinaisten jäsenten henkilökohtaisten varajäsenten valinta vv. 2023–2024.
- Houtskarin haudanhoitorahaston yhdistäminen Paraisten haudanhoitorahastoon.

- Lisätalousarvio TYKY toimintaan.
- Houtskarın seurakuntakodin luovutus (odottaa Houtskär kyrkliga folkhögskolanin päätöstä).
- Kiinteistö Oy Korpocenterin korjauksen rahoittaminen.
- Lohkomaton määräalan myyminen kiinteistöstä 445-573-1-20, Paraisten kaupunki.
- Lohkomaton määräalan myyminen kiinteistöstä 445-573-1-20.
- Lohkomaton määräalan myyminen kiinteistöstä 445-671-7-0.
- Maavuokrasopimuksen jatkaminen kiinteistöllä 445-573-1-20.

### **Tehdyt aloitteet ja toteutetut toimenpiteet:**

§12/23.1.2019 Helena Särkijärvi, Mika Wallin, Sanna Autio, Tea Sundqvist ja Sauli Luttinen; aloite Munkvikin metsäalueen suojelemiseksi METSO-alueena.

- Kartoitustyö metsien luontoarvojen kartoitus, Luomakunnan metsät-hankkeen puitteissa on tilattu. Kartoitus on tarkoitus hyödyntää metsähoitosuunnitelmia päivittäessä sekä mahdollisten metsien suojelupäätöksissä, §26/29.3.2023.

§19/14.12.2019 Jan Eriksson; aloite seurakuntayhtymän hautausmaiden suunnitelman laatimisesta paikallis- ja kulttuurihistoriallisesta näkökulmasta.

- Yhteinen kirkkoneuvosto on asettanut työryhmän, §95/27.11.2019 ja työryhmän työskentely ei ole alkanut.

§34/9.12.2019 Sanna Autio, Tea Sundqvist ja Helena Särkijärvi; ympäristöasioita koskeva aloite mm. kirkon ympäristöohjelman Hiilineutraali kirkko 2030 huomioiminen talousarviota laadittaessa ja suuntaviivaehdotuksia metsänhoitosuunnitelmien laadinta varten.

- Kartoitustyö metsien luontoarvojen kartoitus, Luomakunnan metsät-hankkeen puitteissa on tilattu. Kartoitus on tarkoitus hyödyntää metsähoitosuunnitelmia päivittäessä sekä mahdollisten metsien suojelupäätöksissä, §26/29.3.2023.

§36/13.12.2021 Viveca Auerin aloite koskien sirottellehdon perustamista Nauvoon.

- Toimintavuoden 2024 talousarviossa on varattu määrärahoja Nauvon hautausmaakaavan päivittämiseen ja suunnittelutyön hankinta on käynnissä.

§18/6.6.2022 Monica Hedström Järvinen; aloite jätteiden lajittelusta, Paraisten kirkon portaista ja kiinteistöjen kuulosilmukoista.

- Selvitys ja mahdolliset toimenpiteet kiinteistöjen jätteiden lajittelusta on tarkoitus tehdä toimintavuoden 2024 aikana. Lasi, metalli, pahvi ja sekajäte lajitellaan jo osassa toimitiloista.
- Portaat on korjattu omana työnä syksyllä 2023.

- Paraisten kirkon kuulosilmukka on korjattu vuonna 2023, Paraisten kirkon äänentoistojärjestelmän korjauksen yhteydessä. Korppoossa sijaitsevan seurakuntatalon peruskorjauksen yhteydessä seurakuntasalin kuulosilmukka on uusittu.

§ 40/20.12.2022 Tina Rosvallin aloite Solgårdrahaston työryhmän asettamisesta.

- Yhteinen kirkkovaltuusto on asettanut työryhmän helmikuussa 2023 ja työryhmä on pitänyt ensimmäisen kokouksensa huhtikuussa 2023.
- Työryhmän työ on jatkunut ja alustava loppuraportti esitellään alkuvuodesta 2024.

§ 40/20.12.2022 Raimo Pärssinen; aloite tilatarpeesta osana jatkuvaa kiinteistöstrategiatyötä.

- Työ on aloitettu joidenkin yksiköiden henkilöstön tilatarpeiden kartoituksella, muiden yksiköiden tilatarve selvitetään 2024.

§ 22/12.4.2023 Widar Nybergin aloite koskien penkkien hankkimista Paraisten hautausmaalle.

- Aloituksen tekijän ehdotus on huomioitu penkkien asennuksen yhteydessä.

§ 22/12.4.2023 Rea Åkerfeltin aloite liittyen Iniön pappilan luopumiseen ja Iniön kirkon ja seurakuntakodin kunnostamiseen (pöytäkirjaan liitetään myös aloitetta kannattava nimilista).

- Aloite on käsitelty yhteisessä kirkkoneuvostossa ja pappila on päätetty laittaa myyntiin.

§ 31/25.5.2023 Yngve Lindqvistin aloite seurakuntien muuttamisesta kaksikielisiksi ja seurakuntayhtymän lakkauttamisesta.

- Aloitetta valmistellaan parhaillaan ja tulee yhteisen kirkkoneuvoston käsiteltäväksi alkuvuodesta 2024.

§ 31/25.5.2023 Yngve Lindqvistin ja Bo Gyllenbergin aloite koskien kappeliseurakuntien kiinteistöjä

- Aloitetta käsitellään uusien sääntöjen luomisessa Paraisten seurakuntayhtymälle, Västabolands svenska församling:lle ja Länsi-turunmaan suomalaiselle seurakunnalle.

§ 31/25.5.2023 Tomas Jansénin aloite/ehdotus koskien kulkutietä Paraisten kirkkoon

- Aloite/ehdotus on lisätty vuoden 2024 Talousarvio ja toimintasuunnitelmaan.

#### 1.2.4 Yhteisen kirkkoneuvoston tärkeimpien päätösten täytäntöönpano

Yhteisen kirkkoneuvoston tärkeimmät päätökset:

- Solgårdrahaston työryhmän nimeäminen.

- Traktorin hankinta Paraisten hautausmaalle.
- Kiinteistö Oy Korppoo centerin korjauksen rahoittaminen.
- Päivitetty muistamissäntö.
- Metsien luontoarvojen kartoitus.
- Suorituslisä 2024.
- Sähkönhankinta kaudelle 2025–2028.
- Maanvuokrasopimuksen jatkaminen kiinteistöllä 445-573-1-20 ja 445-572-2-0.
- Urakoitsijan valinta, lämpöjärjestelmien vaihto.
- Talousarvioraamit 2024.
- Uuden Koupon antaminen vuokralle.
- Diakonia - lisä talousarvio.
- Lohkomaton määräalan myyminen kiinteistöstä 445-473-1-20, 445-573-1-20 ja 445-671-7-0.
- Iniön pappilan myyntiin asettaminen.
- Vuokrien vahvistaminen.
- Säädösten, määräysten ja ohjeiden päivitys.
- Vuokrasopimuksen irtisanominen, Paraisten kanttorilassa.

### 1.2.5 Tilintarkastus

Seurakuntayhtymän hallinnon ja talouden päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut BDO Audiator Oy:sta JHTT, KHT-tarkastaja Andreas Holmgård.

#### Tilintarkastajan palkkio

BDO on suorittanut tilintarkastuksen ja maksetut palkkiot 2023 oli 10 746,21 euroa.

### 1.3 Sisäinen valvonta

Sisäisen tarkastuksen tehtävä on varmistaa kohtuullisella varmuudella, että seurakuntayhtymän ja seurakuntien toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Tavoitteena on, että yksiköiden toiminta ja hallinto on joustava, avoin ja tuloksellinen. Sisäinen tarkastus on osa yksiköiden operatiivista johtamista. Sisäisen valvonnan onnistuminen edellyttää työntekijöiltä ja luottamushenkilöiltä avoimuutta, ammatillista rehellisyyttä ja pätevyyttä.

Sisäinen tarkastus käsittää tehtävien, valtuuksien ja vastuiden jakamista, seuranta- ja raportointimenetelmistä päättämistä, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamista, sekä omaisuuden turvaamista. Se sisältää mm. julkisuusperiaatteen, seurakuntalaisten muutoksenhakuoikeuden ja lain yksityisyyden suojaamista. Valvonta kattaa koko organisaation.

Sisäisen tarkastuksen tavoitteena on mm.

- Varmistaa sujuva ja tarkoituksenmukainen toiminta sekä hyvin ja taloudellisesti toimiva hallinto.
- Varmistaa, että seurakuntayhtymää ja seurakuntia varten sovellettavia lakeja, määräyksiä, ohjeita sekä ohjesääntöjä noudatetaan.
- Edistää toimintojen laillisuutta, tuottavuutta, kannattavuutta ja tehokkuutta sekä parantaa palveluiden laatua.
- Auttaa organisaatiota saavuttamaan toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita.
- Tarjota toimintamalli työntekijän vaihtumiseen, sijaisuuksien hoitamiseen sekä ongelmatilanteita varten.
- antaa oikeaa ja tosiasioihin perustavaa tietoa toiminnasta ja taloudesta raportoinnissa.
- Ehkäistä resurssimenetyksiä, jotka johtuvat huolimattomuudesta, virheellisestä toiminnasta, väärinkäytöksistä tai tuhlauksesta.

#### Seuranta ja toteuttaminen

Toiminnan seuranta on osa päivittäistä johtamista ja esimiestyötä

- Sisäisellä ohjeistuksella tavoitellaan tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta, mm. päivittämällä ohje- ja johtosääntöjä, toimenkuvauksia ja muita sisäisiä ohjeistuksia jatkuvasti. Uusi kirkkolaki ja asetus tulivat voimaan 1.7.2023, ja työ kaikkien säädösten ja ohjeiden päivittämiseksi aloitettiin syksyllä 2023 ja se valmistuu kevääseen 2024 mennessä. Työhön sisältyy erillisen sisäisen valvonnan ohjeiston laatiminen tai sisällyttäminen taloussääntöön.
- Ohje- ja johtosäännöillä delegoitua toimintaa valvotaan ja siitä raportoidaan.
- Pankkitilien käyttöoikeudet vahvistetaan ja kassat tarkistetaan.

- Seurakuntayhtymän ja seurakuntien työkokonaisuuksia on eritelty niin, että vaarallisia työketjuja ei ole, tai että niistä ollaan tietoisia.
- Talousosastolla sovelletaan tehtävienkiertoa.
- On päätetty osto- ja myyntilaskujen hyväksymisoikeuksista ja sopimusten sekä kauppakirjojen allekirjoitusoikeuksista.
- Vastuussa olevat viranhaltijat suorittavat tarvittavat tarkastukset ja täsmäytykset. Tehtävienkierto parantaa turvallisuutta.
- Seurakuntayhtymän kirjanpito pystyy vastaamaan toiminnan suunnittelun, seurannan ja arvioinnin aiheuttamiin tietotarpeisiin. Raportointia on tehty ymmärrettävämmäksi ja saavutettavuutta on parannettu vuosien 2022 ja 2023 aikana.
- Päätöselimissä päätökset tehdään kirjallisen esityksen perusteella, mikä sisältää perustelut ja päätösehdotukset. Kokouksissa pidetään päätöspöytäkirjaa, joka tarkastetaan, annetaan tiedoksi ja arkistoidaan.
- Päätöselimet pitävät säännöllisiä kokouksia.
- Viranhaltijapäätöksiä tehdään tärkeistä asioista ja ilmoitetaan ylitason hallintoelimelle sen seuraavassa kokouksessa. Elimen varapuheenjohtaja saa tiedon päätöksestä, kun se on tehty.

Yhteinen kirkkoneuvosto vastaa seurakuntayhtymän hallinnosta, taloushallinnosta ja sisäisen tarkastuksen järjestämisestä seurakuntayhtymässä.

Seurakunnat huolehtivat itse omien toiminta-alueiden sisäisestä tarkastuksesta niin että toiminta vastaa sovellettavia lakeja, määräyksiä, ohjeita sekä hyväksytyjä ohjesääntöjä.

Yhteinen kirkkovaltuusto ja seurakuntaneuvostot hyväksyvät ohjesäännöt ja valvovat että niitä noudatetaan.

Kirkkoherrat, talouspäällikkö ja kiinteistöpäällikkö ovat keskeisessä asemassa viranhaltijoina sisäisessä tarkastuksessa.

Koko henkilökunta vastaa siitä, että toiminnassa ilmenevistä ongelmista, sopimusrikkomuksista ja laittomuuksista ilmoitetaan olosuhteiden edellyttämällä tavalla.

Asiat, jotka koskevat työsuojelua ja henkilöstökysymyksiä otetaan käsittelyyn yhteistyötoimikunnassa, joka kokousta säännöllisesti ja johon luottamusmiehet osallistuvat.

Luottamushenkilöt hoitavat sisäistä valvontaa ottamalla kantaa seurakuntayhtymän ja seurakuntien strategioihin ja tavoitteisiin, tarkastamalla seurakuntayhtymän ja seurakuntien toimintaa, analysoimalla toiminnasta ja taloudesta saamiaan tietoja sekä arvioimalla seurakuntayhtymän ja seurakuntien päätöksentekotapoja.

## 1.4 Henkilöstö

### 1.4.1 Henkilöstömäärä vuodenvaihteessa

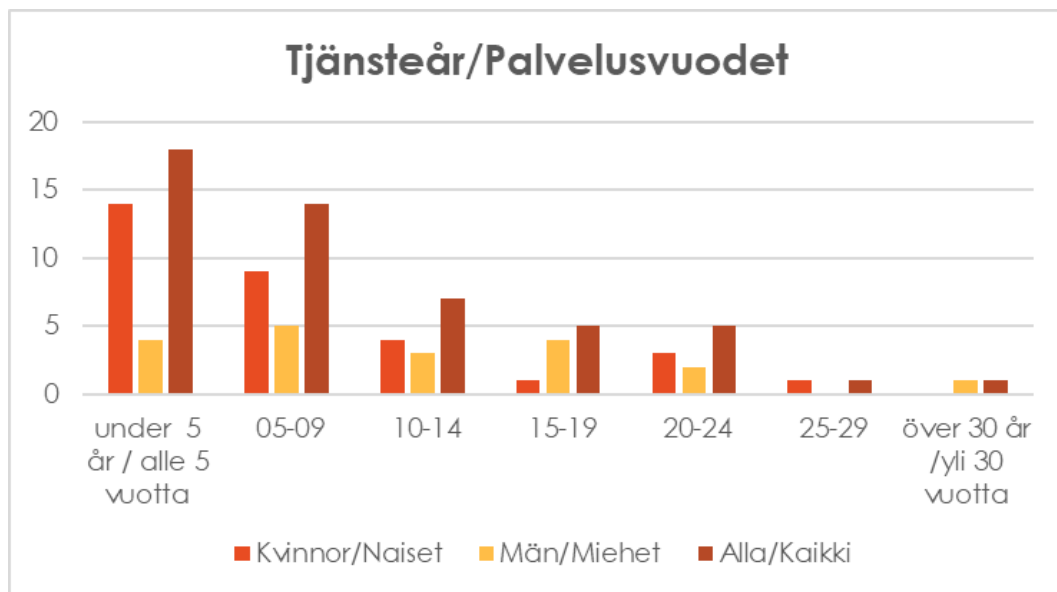
Henkilökunnan määrä oli 51 henkilöä, joista 45 kokoaikaisia ja 6 osa-aikaisia.

Seurakuntayhtymä ja seurakunnat työllistävät kesäisin myös sesonkityöläisiä, tuntipalkattuja ja leiriavustajia.

Henkilöstöstä 41 työskenteli kokopäiväisesti ja 10 osa-aikaisesti. Vuoden aikana 6 vakinaista työntekijää irtisanoutui ja 3 uutta palkattiin.

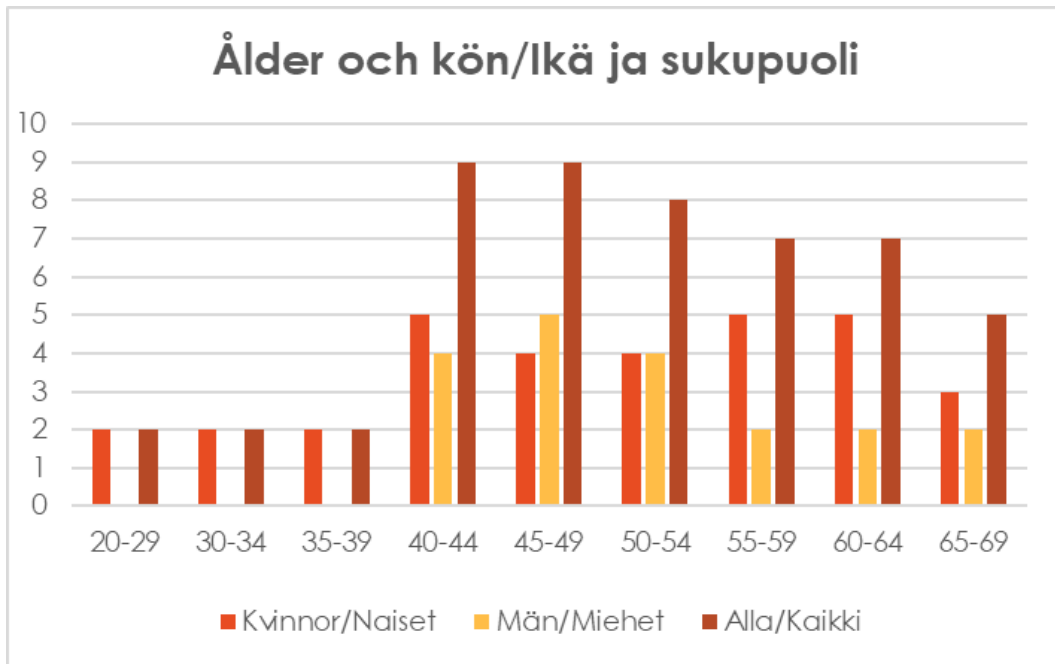
Seurakuntayhtymän ja seurakuntien henkilöstökustannukset olivat vuonna 2023 yhteensä 2 499 923 euroa (2 390 868 euroa vuonna 2022), mikä on 4,6 %:n kasvu. Keskimääräinen kuukausiansio oli 3 046 euroa.

### 1.4.2 Henkilökunnan palvelusaika



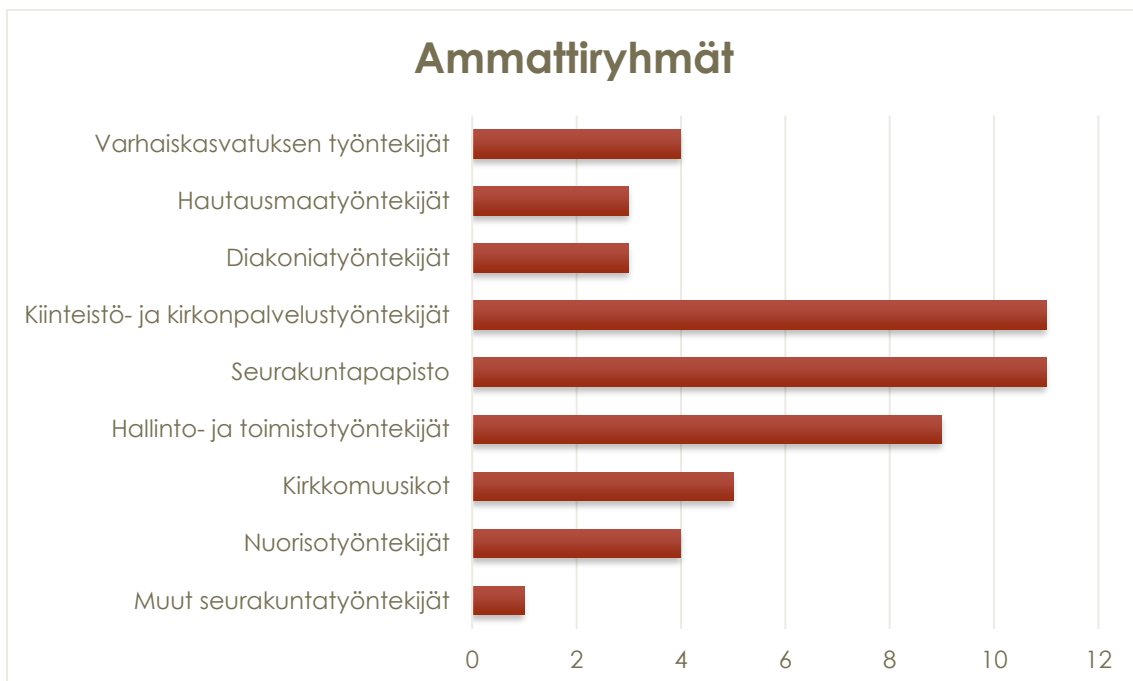
### 1.4.3 Henkilöstön ikä ja sukupuoli

Vuodenvaihteessa viranhaltijoita oli 32 ja työsuhteisia 19. Henkilöstö oli naispainotteinen (32 naista ja 19 miestä) ja keski-ikä on kolmantena peräkkäisenä vuonna 50 vuotta.



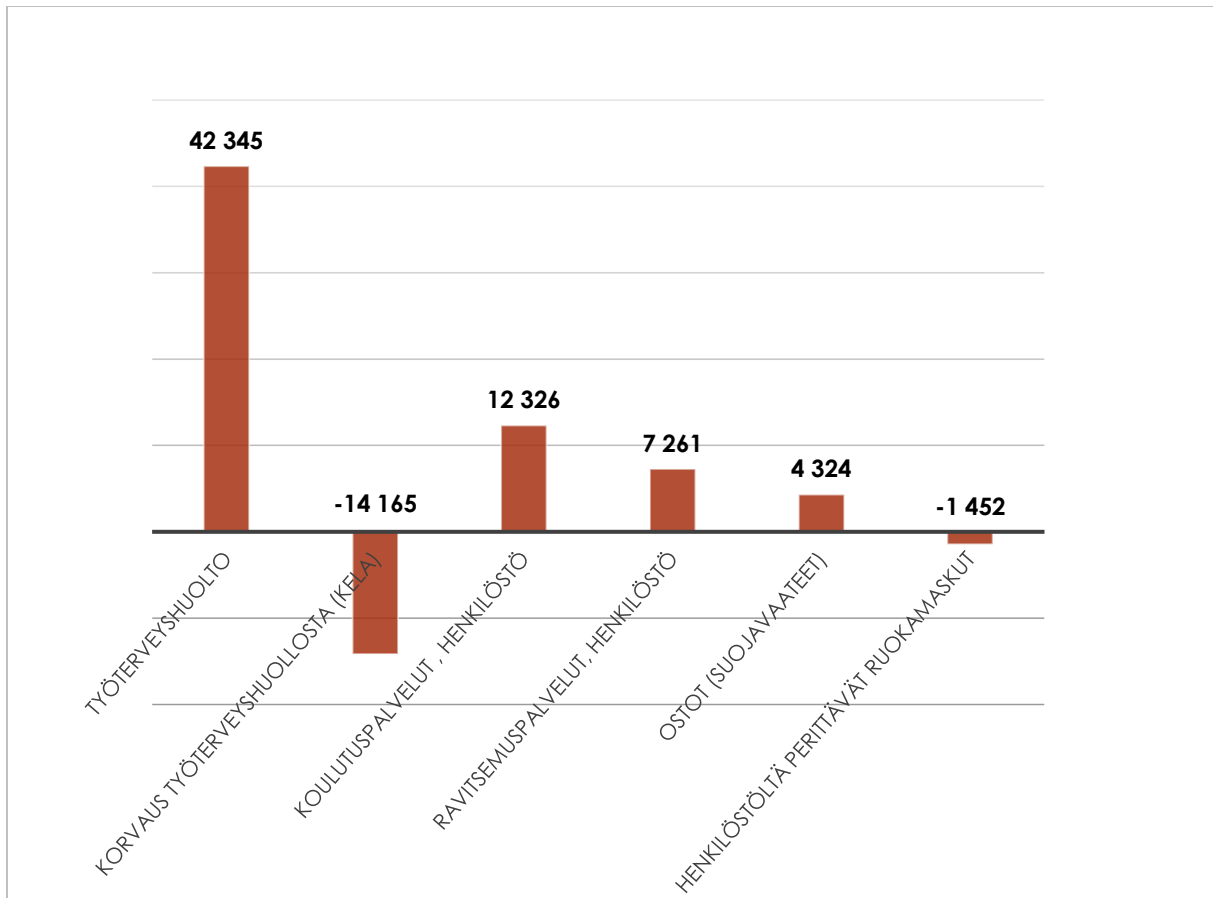
13 henkilöä henkilökunnasta, jolla on toistaiseksi voimassa oleva palvelusuhde, saavuttaa eläkeiän ennen 2030 loppua.

#### 1.4.4 Henkilöstön rakenne





## 1.4.5 Henkilöstöön panostaminen



## 1.4.6 Poissaolo

	2023	2022
Sairauspoissaolo	912	1171
palkallinen	668	750
palkaton	244	421
Työtapaturma	0	5
Virkavapaa	420	35
Hoitovapaa	251	26
Luvatun poissaolo	0	7
Koulutuspäivä	18	49
<b>Yhteensä</b>	<b>1601</b>	<b>1293</b>

## 1.5 Jäsenmäärä

<b>Västabolands svenska församling</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>	<b>2021</b>	<b>2020</b>
Läsnä oleva jäsenmäärä vuoden alussa	7 347	7 555	7 653	7 767
Läsnä oleva jäsenmäärä vuoden lopussa	7 198	7 347	7 555	7 653
Syntyneitä (kastettuja)	38	40	35	38
Kuolleita	102	126	112	117
Seurakuntaan muuttaneita	127	115	166	164
Pois muuttaneita	180	176	158	160
Liittynyt seurakuntaan	34	17	20	19
Eronnut kirkosta	66	78	49	58

<b>Länsi-Turunmaan suomalainen seurakunta</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>	<b>2021</b>	<b>2020</b>
Läsnä oleva jäsenmäärä vuoden alussa	3 914	3 995	4 042	4 096
Läsnä oleva jäsenmäärä vuoden lopussa	3 848	3 914	3 995	4 042
Syntyneitä (kastettuja)	20	20	29	17
Kuolleita	40	52	29	48
Seurakuntaan muuttaneita	178	219	217	259
Pois muuttaneita	206	211	234	244
Liittynyt seurakuntaan	38	17	24	13
Eronnut kirkosta	56	74	54	51

<b>Paraisten seurakuntayhtymä yhteensä</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>	<b>2021</b>	<b>2020</b>
Läsnä olevia luoden lopussa	11 046	11 261	11 550	11 695

## 1.6 Talouden tunnusluvut

Tunnuslukujen selitykset löytyvät kohdasta 7. Määritelmät

### 1.6.1 Tuloslaskelman tunnusluvut

	2023	2022
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	17,71	18,94
Vuosikatteen osuus poistoista (%)	155,24	47,12
Vuosikate (euroa/jäsen)	30,89	9,76
Henkilöstökulujen osuus verotuloista (%)	67,52	71,93

### 1.6.2 Rahoituslaskelman tunnusluvut

	2023	2022
Investointien tulo-rahoitusprosentti (%)	36,37	119,79
Rahavarojen riittävyys (pv)	215	313
Lainanhoitokate	4 148,59	18,74

### 1.6.3 Taseen tunnusluvut

	2023	2022
Omavaraisuusaste (%)	91,24	91,73
Rahoitusvarallisuus (euroa/jäsen)	317,25	359,74
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	13,27	13,30
Lainakanta (euroa/jäsen)	0,00	0,00

## 1.7 Yhteisen kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi

Paraisten seurakuntayhtymän tilikauden 1.1.–31.12.2023 ylijäämä on 121 423,18 euroa, jonka yhteinen kirkkoneuvosto ehdottaa siirrettäväksi edellisten vuosien ylijäämä/alijäämätilille.

## 2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

### Sitovuustaso

Yhteisen kirkkovaltuustoon nähden sitovia määrärahoja ovat: hallinto, seurakunnan toiminta, yhteinen työ, hautaustoimi, kiinteistötoimi ja rahoitus (menojen ja tulojen erotus).

### 2.1 Käyttötalouden toteutuminen

#### 2.1.1 Hallinto (Päälukka 1)

##### Hallintoelimet

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää seurakuntayhtymän ja siihen kuuluvien seurakuntien talouden ja toiminnan suuntaviivoista, kuten talousarviosta, kirkkoveron suuruudesta, rakentamisesta, virkojen perustamisesta ja lopettamisesta. Yhteinen kirkkovaltuusto valitsee jäsenet yhteiseen kirkkoneuvostoon ja päättää mitkä tehtävät hoidetaan yhdessä seurakuntayhtymän kanssa.

Yhteinen kirkkovaltuusto on Paraisten seurakuntayhtymän korkein päättävä elin. yhteisen kirkkoneuvoston tehtävänä on yhteisen kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpano, seurakuntayhtymän hallinnon, talouden sekä omaisuuden hallinnointi. Seurakuntaneuvostot, Paraisten alueneuvosto ja kappelineuvostot päättävät seurakuntien toiminnasta.

##### Tilintarkastus

Kirkkojärjestyksen 6 luvun 7 § nojalla tilintarkastajien on "hyvää tilintarkastustapaa" noudattaen tarkastettava hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös jokaisen tilikauden osalta erikseen. Yhteinen kirkkovaltuusto on valtuuston toimikauden ajaksi 2023–2026 valinnut BDO Auditor Ab:n tarkastamaan hallinnon ja talouden (Ykv 20.12.2022 § 35).

##### Talous- ja henkilöstöhallinto

Taloushallinnon (taloustoimiston) tehtävänä on vastaanottaa seurakuntayhtymälle tulevat tulot, sekä yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa huolehtia seurakuntayhtymän maksuista, kirjanpidosta, henkilöstöhallinnosta sekä palkanlaskennasta. Näiden tehtävien lisäksi taloustoimisto vastaa myös laskutuksesta (sekä ulkoisesta että sisäisestä) ja yleishallinnollisista tehtävistä kuten työterveyshuolto, työturvallisuus sekä työtehtävistä yhdessä yhteistyötoimikunnan kanssa. Myös resursseja/tehtäviä koskien IT-tukea, arkistointihallintoa ja osa kilpailutuksesta ja tavaratilauksista kuuluvat taloustoimiston tehtäviin. Taloustoimisto toimii myös yleisenä tukena kaikkiin kysymyksiin, jotka liittyvät yllä mainittuihin tehtäviin. Myös työsuojelun/yhteistyötoimikunnan kustannukset (palkkiot työsuojeluvalluustolle, matkakulut ja muut yhteistyötoimikuntaan liittyvät kustannukset), löytyvät tältä tehtäväalueelta.

## **Kirkonkirjojenpito**

1.1.2023 alkaen seurakunnat ovat liittyneet Rannikon ja Ahvenanmaan keskusrekisteriin.

## **Kirkkoherranvirasto**

Seurakuntien kirkkoherranvirastoa johtaa kunkin seurakunnan kirkkoherra ja virastot hoitavat kirkollisten toimitusten ajanvaraukset, tilojen ja henkilöresurssien muut varaukset, kirkolliset kuulutukset ja tiedoksiannot, seurakuntatuotteiden tilaaminen ja tuotanto, seurakuntien kutsujen ja tervehdysten postitus kuten myös raporttien ja tilastollisten tietojen yhteenvedot.

## **Tavoitteiden toteutuminen**

- 1.1.2023 alkaen seurakunnat ovat liittyneet Rannikon ja Ahvenanmaan keskusrekisteriin.
- Tavoitteena oli siirtää Houtskarın arkisto Paraisten keskusarkistoon vuonna 2023. Houtskarın arkiston asbestiongelmiens vuoksi, joita ei ole vielä ratkaistu, muuttoa lykättiin. Korppoon arkisto siirtyi Paraisten keskusarkistoon vuonna 2023.
- Keskusteluja on käyty eri asiakirjanhallintajärjestelmien (sähköisten arkistojen) toimittajien kanssa. Sisäisissä neuvotteluissa, sähköisen arkiston kustannukset ja työ katsottiin ylittävän siitä saatavat hyödyt. Arkistonvastaavat seuraavat nyt pidempään säilytettävien asiakirjojen tilaa.
- Uusi kirkkolaki ja -asetus tulivat voimaan 1.7.2023 ja kirkkoneuvoston sääntömallit julkaistiin syksyllä. Seurakuntayhtymän uudeksi perus- ja hallintosäännöksi on laadittu ehdotus, jonka yhteinen kirkkoneuvosto on käsitellyt ja lähettänyt seurakunnille lausuntokierrokselle. Johtosäännön odotetaan tulevan yhteisen kirkkoneuvoston hyväksyttäväksi toukokuussa 2024.
- Vuonna 2023 otettiin käyttöön suorituslisäjärjestelmä, joka tarkoittaa, että henkilöt, jotka suoriutuvat odotuksia paremmin saavat palkkalisän.
- Vuoden 2024 toimintasuunnitelmien valmistelussa valmiussuunnitelmien valmistelu siirrettiin vuoteen 2024.
- Yhteisen kirkkoneuvoston kokouksissa on keskusteltu talouden tasapainottamisesta, mutta siitä ei ole päästy yksimielisyyteen.

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	16 000,00		16 000,00	17 559,92	-1 559,92	109,7
Toimintakulut (ulkoiset)	-622 671,00		-622 671,00	-655 274,80	32 603,80	105,2
<b>Toimintakate 1 (ulkoinen)</b>	<b>-606 671,00</b>		<b>-606 671,00</b>	<b>-637 714,88</b>	<b>31 043,88</b>	<b>105,1</b>
Toimintatuotot (sisäiset)						
Toimintakulut (sisäiset)	-19 574,00		-19 574,00	-26 615,45	7 041,45	136,0
<b>Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)</b>	<b>-626 245,00</b>		<b>-626 245,00</b>	<b>-664 330,33</b>	<b>38 085,33</b>	<b>106,1</b>
Poistot ja arvonalentumiset						
<b>Laskennalliset erät</b>						
Sisäiset korkokulut						
Sisäiset vyörytyserät	564 804,00		564 804,00	573 372,80	-8 568,80	101,5
<b>Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)</b>	<b>-61 441,00</b>		<b>-61 441,00</b>	<b>-90 957,53</b>	<b>29 516,53</b>	<b>148,04</b>

<b>Toimintakulut</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
Yhteensä	-655 274,80	-644 559,36
Talous- ja henkilöstöhallinto	-404 486,94	-397 632,20
Hallintoelimet	-178 046,14	-202 575,80
Kirkonkirjojenpito	-72 741,72	-44 351,36

<b>Tomintakate</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
Yhteensä	-637 714,88	-618 963,95
Talous- ja henkilöstöhallinto	-387 912,52	-381 665,29
Hallintoelimet	-178 046,14	-202 575,80
Kirkonkirjojenpito	-71 756,22	-34 722,86

## 2.1.2 Församlingsverksamhet - Väståbolands svenska församling (Päälukka 2)

Året 2023 präglades i svenska församlingen av personalförändringar. Personalmässigt har det stabiliserat sig mot slutet av året och nästan alla poster är besatta. Under året omformade vi skärgårdens ungdomsarbetsledartjänst till familjediakoni/ diakoni-arbetare inom omsorg och fostran. Vi skapade också en ledande kaplan och diakoniasistent i HoKoNa-delen av församlingen. Dessa tjänster tillsattes 1.1.2024.

Kaplansvalet i Pargas avgjordes också under hösten 2023. Två kaplaner och en diakon har gått i pension under året. Två diakonitjänsteinnehavare sade upp sig och prästsituationen på Iniö ordnades som t.f. arrangemang fram till då predikobiträde Marika Torp anställdes för ett år. Året 2023 präglas av många nya tjänsteinnehavare och ansikten i församlingen, framför allt i Nagu kapellförsamling, som fick en ny kaplan och diakon.

Året har präglats av en hel del personalförändringar och brist på personal. Administrativt jobbade församlingen med de förändringar som den nya kyrkolagen gav upphov till. Vi godkände en ny förvaltningsstadga som skapar ramar för det arbete vi gör. Vi jobbar mot en församling, där vi har lokala variationer och levande gudstjänstgemenskaper. Så de ny valda förtroendevalda har haft ett intensivt men givande jobb med såväl förnyelse av våra stadgor och personalfrågor.

Familje-, barn-, minior- och juniorverksamheten har fått ett lyft i vår församling. Verksamheten har hittat former och lokala traditioner som gynnar församlingsgemenskapen. Gemensamma dragplåster i denna verksamhet är läger och 10-årsfesten som ordnas. Samarbeta med tredje sektorn är också på god väg, framför allt på Houtskär tillsammans med Röda Korset och familjestödsverksamheten. I ungdomsverksamheten skapades en påverkansgrupp. Inom diakoni ser vi ett gott samarbete bland diakoniarbetarna och detta resulterar i alla församlingsmedlemmar behandlas lika i kriser och utmanande situationer. Vi har möjlighet till själavård och mathjälp i hela församlingen, oberoende av var man är bosatt. Vi vill vara en skärgårdsförsamlings som är aktiv på hela området i skärgården.

Inom gudstjänstlivet har vi lyft fram förbönens betydelse. Förbönen har fått en viktig plats i förrättningssamtalen. Vi ber i alla våra kyrkor för de församlingsmedlemmar som är döpta, ämnar ingå äktenskap eller har dött ur vår gemenskap. Detta är en del i det att vi är en församling och bönen är ett av våra sätt att förkunna och stöda medlemmar.

Vi värdesätter personliga kontakter. Detta gör vi genom att försöka möta varje individ på hans villkor. Församlingen hade 7 198 medlemmar 31.12.2023, vilket är 149 medlemmar färre än 2023. Vi värnar om att varje människa är skapad av Gud och har alla har samma värde. Detta arbete är svårt att utvärdera men genomsyrar de val som görs. Vi jobbar målmedvetet att sprida evangeliet genom ord och gärningar. Vår tro är en del av samhället och vi vill att våra medlemmar skall kunna lita på att församlingen har högt till tak och låga trösklar. Ett exempel på detta är kyrkkapellet - (ett tält) som används vid olika tillställningar som ordnas i staden.

	BU pågående	BU ändringar	BU totalt	Utfall	Över-Under	B-%
Verksamhetsintäkter (externa)	59 400,00		59 400,00	185 011,14	-125 611,14	311,5
Verksamhetskostnader (externa)	-1 500 617,00		-1 500 617,00	-1 426 566,68	-74 050,32	95,1
<b>Verksamhetsbidrag 1 (externt)</b>	<b>-1 441 217,00</b>		<b>-1 441 217,00</b>	<b>-1 241 555,54</b>	<b>-199 661,46</b>	<b>86,1</b>
Verksamhetsintäkter (interna)						
Verksamhetskostnader (interna)	-471 624,00		-471 624,00	-705 905,04	234 281,04	149,7
<b>Verksamhetsbidrag 2 (externt och internt)</b>	<b>-1 912 841,00</b>		<b>-1 912 841,00</b>	<b>-1 947 460,58</b>	<b>34 619,58</b>	<b>101,8</b>
Avskrivningar och nedskrivningar						
<b>Kalkylmässiga poster</b>						
Interna räntekostnader						
Överföringsintäkter/överföringskostnader	-522 756,00		-522 756,00	-522 782,81	26,81	
<b>Sektorbidrag (externt och internt)</b>	<b>-2 435 597,00</b>		<b>-2 435 597,00</b>	<b>-2 470 243,39</b>	<b>34 646,39</b>	<b>101,4</b>

Utfallet för verksamhetsintäkterna innehåller också finansiella intäkter 101 732,03 euro. Utfallet för verksamhetskostnaderna innehåller också finansiella kostnader 14 793,44 euro.

Verksamhetskostnader	2023	2022
Totalt	-1 411 773,24	-1 364 981,71
Gudstjänstlivet	-284 977,57	-252 163,93
Diakoni	-181 651,92	-162 256,07
Information och kommunikation	-136 535,14	-142 317,20
Ungdomsarbete	-98 266,24	-100 728,99
Konfirmandundervisning	-94 893,78	-124 753,87
Jordfästning	-94 210,26	-90 179,91
Övriga kyrkliga förrättningar	-93 421,75	-88 236,10
Musik	-80 177,45	-68 797,25
Eftermiddagsklubbar	-59 744,57	-53 144,76
Dagklubbar	-56 180,72	-52 318,33
Vuxenarbete	-53 661,25	-55 008,05
Övrigt församlingsarbete	-50 588,14	-30 988,67
Själavård	-40 519,87	-48 930,58
Mission	-31 973,23	-26 696,06
Internationell diakoni och annan internationell verksamhet	-19 500,00	-21 000,00
Övriga uppgiftsområden sammanlagt	-35 471,35	-47 461,94



<b>Verksamhetsbidrag</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
Totalt	-1 328 494,13	-1 231 745,69
Gudstjänstlivet	-277 750,42	-243 284,87
Diakoni	-166 614,04	-112 458,28
Information och kommunikation	-135 197,53	-140 833,91
Jordfästning	-94 210,26	-90 179,91
Ungdomsarbete	-92 875,65	-95 408,30
Övriga kyrkliga förrättningar	-92 458,38	-87 342,30
Musik	-80 177,45	-68 792,95
Konfirmandundervisning	-79 393,25	-107 018,38
Dagklubbar	-56 069,27	-52 318,33
Vuxenarbete	-53 561,25	-54 938,05
Själavård	-40 519,87	-48 930,58
Eftermiddagsklubbar	-30 209,57	-24 630,36
Mission	-28 556,31	-23 864,11
Övrigt församlingsarbete	-46 949,53	-25 143,00
Internationell diakoni och annan internationell verksamhet	-19 500,00	-21 000,00
Övriga uppgiftsområden sammanlagt	-34 451,35	-35 602,36

### 2.1.3 Seurakuntatoiminta - Länsi-Turunmaan suomalainen seurakunta (Pääluokka 2)

Seurakunnan toiminta tapahtui vuonna 2023 suunnitelman mukaisesti. Eri työaloille asetetut tavoitteet tuli saavutettua. Kohtasimme seurakuntalaisia eri elämän vaiheissa. Annoimme tukea ja pidimme esillä Kristuksen kirkon arvokasta tehtävää.

#### **Vuoden 2023 toiminnasta muutama huomio:**

- Työ oli ihmisten kohtaamista, arjen asioiden parissa rinnalla kulkemista.
- Vietimme koko seurakunnan yhteisen joulujuhlan.
- Piispa Mari Leppänen vieraili seurakunnassa kaksi kertaa. Tammikuussa osana omaa kierrostaan hiippakunnan seurakuntiin ja syksyllä dekaani Mika Nokelaisen kanssa mukana yhteisessä neuvottelussa yhtymän ja ruotsalaisen seurakunnan kanssa. Neuvottelussa käsiteltiin seurakuntien ja yhtymän rooleja yhteistyössä Porvoon hiippakunnan edustajien kanssa.
- Vuoden aikana jatkui taloudellinen epävarmuus hintojen nousun, sähkön hintavaihtelujen ja edelleen jatkuvan Ukrainan sodan vuoksi. Epävarmuutta koki eri-ikäiset oman tilanteensa mukaisesti.
- Lasten ja nuorten ikäluokat ovat aikaisempaa pienempiä. Tämä näkyy erityisesti päiväkerhotyössä.
- Tiedottaminen on haasteellista. Paraisilla ei ole kaikkia suomenkielisiä tavoitettavaa valtamediaa eikä kirkollista sanomalehteä.

#### **Työalat:**

- Jumalanpalveluksia pidettiin monipuolisesti sunnuntaisin ja juhlapäivinä.
- Kirkolliset toimitukset ovat tärkeä osa seurakunnan työtä. Niissä tuetaan, vietetään juhlaa sekä koetaan yhdessäoloa tärkeän elämäntilanteen äärellä.
- Perhekerhotoiminta on vilkasta ja aktiivista. Uusia kerholaisia tuli vuoden aikana useita ja yhdessä kerholaisten kanssa kehitettiin toimintaa. Kerholaiset ovat iloinneet varsinkin kokoavasta toiminnasta kerhokerroissa.
- Varhaisnuorisotyössä työ toteutui suunnitelmien mukaisesti.
- Nuoriso- ja rippikoulutyö saavutti vuodelle 2023 asetettu tavoitteet. Nuortenillat tavoittivat vuoden aikana kiitettävästi seurakuntalaisia. Leirit olivat suosittuja ja kovasti odotettuja nuorten keskuudessa. Nuorisotyössä varsinkin nuorten tarve saada puhua elämän iloista ja suruista oli merkittävässä asemassa. Rippikoulut olivat onnistuneita ja suurin osa leiriläisistä lähti isokoulutukseen. Rippikoululeirin yksi lähtökohta on se, että jokainen nuori on arvokas ainutkertaisena yksilönä. Rippikoulussa tarjosimme jokaiselle nuorelle henkilökohtaisen keskustelun leiriaikana ja tavan suorittaa rippikoulun omien kykyjen ja resurssien mukaan.
- Musiikkityö osallistui aktiivisesti seurakunnan jumalanpalveluselämään, kirkollisten toimitusten järjestämiseen, oli mukana muiden työalojen toimintamuodoissa sekä järjesti paljon erilaisia musiikkitilaisuuksia. Iloitsimme monista uusista kuorolaisista,

joita saimme toimintaamme mukaan nuorten kuoron ja aikuisten projektikuorojen myötä.

- Aikuistyössä vakiintui kerran kuussa kokoontuva miesten saunatoiminta.
- Diakoniatyö auttoi ja tuki ihmisiä heidän vaikeuksissaan. Taloudellisen avun tarve on kasvanut ja vaikeutunut.

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	36 700,00		36 700,00	30 913,38	5 786,62	84,2
Toimintakulut (ulkoiset)	-574 542,00		-574 542,00	-536 713,88	-37 828,12	93,4
<b>Toimintakate 1 (ulkoinen)</b>	<b>-537 842,00</b>		<b>-537 842,00</b>	<b>-505 800,50</b>	<b>-32 041,50</b>	<b>94,0</b>
Toimintatuotot (sisäiset)						
Toimintakulut (sisäiset)	-163 264,00		-163 264,00	-243 434,40	80 170,40	149,1
<b>Toimintakate 2 (ulkoisen ja sisäisen)</b>	<b>-701 106,00</b>		<b>-701 106,00</b>	<b>-749 234,90</b>	<b>48 128,90</b>	<b>106,9</b>
Poistot ja arvonalentumiset						
<b>Laskennalliset erät</b>						
Sisäiset korkokulut						
Sisäiset vyörytyserät	-197 081,00		-197 081,00	-200 783,42	3 702,42	101,9
<b>Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)</b>	<b>-898 187,00</b>		<b>-898 187,00</b>	<b>-950 018,32</b>	<b>51 831,32</b>	<b>105,8</b>

Talousarvion toimintatuottoihin sisältyy myös rahoitustuottoa 4 300 euroa. Toimintatuottojen toteumaan sisältyy myös rahoitustuloja 7 381,60 euroa. Toimintakulujen toteumaan sisältyy myös rahoituskuluja 3 417,36 euroa.

Tomintakulut	2023	2022
Yhteensä	-533 296,52	-490 017,51
Nuorisotyö	-102 942,46	-97 131,29
Jumalanpalveluselämä	-89 768,53	-77 405,85
Diakonia	-57 300,99	-52 310,14
Päiväkerho	-38 176,49	-29 030,80
Musiikki	-38 011,75	-36 406,97
Rippikoulu	-36 975,40	-38 298,16
Muut kirkolliset toi	-28 108,37	-27 589,50
Hautaansuunaaminen	-24 594,97	-23 493,42
Tiedotukset ja viest	-24 088,76	-25 534,87
Muut seurakuntatilai	-21 835,43	-19 149,26
Aikuistyö	-20 118,51	-17 852,69
Lähetys	-16 382,04	-15 574,52
Kansainvälinen diako	-12 000,00	-10 000,00
Sairaalasielunhoito	-10 381,28	-9 360,95
Muut tehtävälueet yhteensä	-12 611,54	-10 879,09

<b>Tomintakate</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
Yhteensä	-509 764,74	-469 055,33
Nuorisotyö	-92 948,57	-87 385,84
Jumalanpalveluselämä	-89 768,53	-77 403,80
Diakonia	-52 853,69	-49 928,84
Päiväkerho	-38 155,44	-29 030,80
Musiikki	-35 870,69	-35 616,97
Rippikoulu	-30 215,92	-30 384,78
Muut kirkolliset toi	-28 108,37	-27 589,50
Hautaansiunaaminen	-24 594,97	-23 493,42
Tiedotukset ja viest	-24 088,76	-25 534,87
Muut seurakuntatilai	-21 835,43	-19 149,26
Aikuistyö	-20 118,51	-17 852,69
Lähetys	-16 213,04	-15 444,52
Kansainvälinen diako	-12 000,00	-10 000,00
Sairaalasielunhoito	-10 381,28	-9 360,95
Muut tehtäväalueet yhteensä	-12 611,54	-10 879,09

## 2.1.4 Yhteinen työ (Pääluokka 3)

### Tiedotus ja viestintä

Tälle tehtäväalueelle budjetoidaan ulkoisesta viestinnästä aiheutuvat yhteiset kulut, esim. seurakuntayhtymän verkkosivuista, mahdollisista yhteisistä julkaisuista, ATK-sovellus Katrinasta (mm. henkilökohtaiset kalenterit, tilavaraukset, työlistat, tuntiseurannat ja virkamiespäätökset) sekä kirkkohallituksen verkkosivujen julkaisujärjestelmä Lukkarista aiheutuvat kustannukset.

### Diakonia

Tälle tehtäväalueelle budjetoidaan nk. "kriisikassa", jonka kautta diakonit välittää tilapäistä ja maksutonta apua tilapäisesti vaikeassa elämäntilanteessa oleville ihmisille. Kriisikassa on Paraisten seurakuntayhtymän molempien seurakuntien diakonian käytettävissä. Selkeät direktiivit on laadittu.

Tälle tehtäväalueelle budjetoidaan myös avustus Paraisten urkupäiville (2 000 euroa).

### Perheneuvonta

Perheneuvonnan tehtävä on auttaa ja tukea kriisiin joutuneita ihmisiä yksilöllisen terapian, pariterapian sekä perheterapian keinoin. Neuvonta hoidetaan ostopalveluna Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän toimesta. Kustannukset ovat vaihdelleet voimakkaasti vuosittain ja niitä on mahdoton ennakoida tai ohjata, koska seurakuntiemme/Paraisten palvelua käyttävät henkilöt hakeutuvat suoraan palveluun ilman minkäänlaista lähetettä tai maksusitoumusta. Apua tarvitsevat eivät tarvitse kuulua kirkkoon.

### Tavoitteiden toteutuminen

- Kriisirahaston määräraha vuodelle 2023 oli 30 000 euroa, mutta vuoden aikana diakonia-avun tarve todettiin ennakoitua suuremmaksi ja yhteinen kirkkoneuvosto päätti hakea yhteiseltä kirkkovaltuustosta 9 000 euron lisätalousarviota (Ykn § 79/4.9.2023). Asiaa ei käsitelty yhteisessä kirkkovaltuustossa ja diakonian tapauksessa budjetti ylittyi. Pääluokassa 3 budjettia ei ylitetty vuonna 2023.

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)				5 625,00	-5 625,00	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-70 480,00		-70 480,00	-64 891,11	-5 588,89	92,1
<b>Toimintakate 1 (ulkoinen)</b>	-70 480,00		-70 480,00	-59 266,11	-11 213,89	84,1
Toimintatuotot (sisäiset)						
Toimintakulut (sisäiset)						
<b>Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)</b>	-70 480,00		-70 480,00	-59 266,11	-11 213,89	84,1
Poistot ja arvonalentumiset						
<b>Laskennalliset erät</b>						
Sisäiset korkokulut						
Sisäiset vyörytyserät	-15 838,00		-15 838,00	-14 576,72	-1 261,28	92,0
<b>Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)</b>	-86 318,00		-86 318,00	-73 842,83	-12 475,17	85,5

Toimintakulut	2023	2022
Yhteensä	-64 891,11	-67 608,52
Diakonia	-38 636,46	-30 030,30
Tiedotus ja viestintä	-24 156,15	-32 008,26
Perheneuvonta	-2 098,50	-5 569,96

Toimintakate	2023	2022
Yhteensä	-59 266,11	-67 608,52
Diakonia	-33 011,46	-30 030,30
Tiedotus ja viestintä	-24 156,15	-32 008,26
Perheneuvonta	-2 098,50	-5 569,96

## 2.1.5 Hautaustoimi (Pääluokka 4)

Suomessa hautaaminen on yhteiskunnallinen tehtävä, joka on annettu lainsäädännön kautta evankelis-luterilaisen kirkon hoidettavaksi. Hautaustoimi vastaa hautausmaiden hallinnosta, suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpitämisestä sekä hautajaisiin liittyvien tehtävien hoitamisesta. Kirkko saa osan hautatoimen ylläpitämiseen ja historiallisesti arvokkaiden rakennusten kunnossapitoon tarvittavasta rahoituksesta valtiollisena rahoituksena.

### Tavoitteiden toteutuminen

- Uuden Status Premium haudanhallintajärjestelmän käyttöönotto toteutettiin toukokuussa 2023. Haudanhallintajärjestelmän kilpailutus suoritettiin toimintavuoden 2022 aikana ja varsinainen käyttöönotto seurakunnissa on tapahtunut kirkkohallituksen ja järjestelmätoimittajan laaditun aikataulun mukaisesti vuoden 2023 aikana. Uudessa järjestelmässä on vuoden aikana havaittu jonkun verran puutteita, joita järjestelmätoimittaja on päivittänyt jatkuvasti.
- Toimintavuoden aikana saariston hautausmaiden kartoitustyö jatkui. Vuoden 2023 aikana tarkistettiin ja suoritettiin hautojen kuulutus päättyneistä hallinta-ajoista Nauvon hautausmaalla.
- Myös vanhojen hautojen lisääminen sähköiseen haudanhallintajärjestelmään on jatkunut. Toimintavuoden aikana hautoja Korppoon hautausmaalla on lisätty järjestelmään. Tämä työ jatkuu vielä ja työ on tarkoitus saada valmiiksi kesällä 2024.
- Paraisten hautausmaan muistolehtoon on asennettu uusi muistomerkki. Tämä on tehty koska olemassa olevilla muistomerkeillä oli enää muutama paikka muistolaatoille. Muistomerkin sijainti ja toteutus on tehty muistolehtoa koskevan suunnitelman mukaisesti.
- Hautaustoimen koneparkki uusittiin vuoden aikana, kun Paraisten hautausmaalle hankittiin uusi traktori.
- Paraisten hautausmaalla on vuoden aikana jatkettu muistomerkkien poistamista haudoista, joiden hallintaoikeus on päättynyt tai joiden hoito on laiminlyöty.
- Vuoden aikana tehtiin myös luonnossuunnitelma Paraisten hautausmaan pohjoispuolella sijaitsevasta alueesta yhteistyössä Paraisten kaupungin kanssa. Tarkoituksena on tulevaisuudessa toteuttaa alueelle, missä seurakuntien ja kaupungin maa-alueet ovat vierekkäin, "Aistien puisto".

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	48 800,00		48 800,00	106 042,77	-57 242,77	217,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-343 567,00		-343 567,00	-337 248,61	-6 318,39	98,2
<b>Toimintakate 1 (ulkoinen)</b>	<b>-294 767,00</b>		<b>-294 767,00</b>	<b>-231 205,84</b>	<b>-63 561,16</b>	<b>78,4</b>
Toimintatuotot (sisäiset)						
Toimintakulut (sisäiset)	-6 186,00		-6 186,00		-6 186,00	0,0
<b>Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)</b>	<b>-300 953,00</b>		<b>-300 953,00</b>	<b>-231 205,84</b>	<b>-69 747,16</b>	<b>76,8</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-56 700,00		-56 700,00	-57 037,81	337,81	100,6
<b>Laskennalliset erät</b>						
Sisäiset korkokulut				-7 020,14	7 020,14	
Sisäiset vyörytyserät	-109 457,00		-109 457,00	-107 635,78	-1 821,22	98,3
<b>Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)</b>	<b>-467 110,00</b>		<b>-467 110,00</b>	<b>-402 899,57</b>	<b>-64 210,43</b>	<b>86,3</b>

Toimintakulut	2023	2022
Yhteensä	-337 248,61	-332 177,36
Hautausmaakiinteistöt	-268 094,92	-272 503,05
Varsinainen hautaustoimi	-37 098,89	-32 224,56
Hautausmaahallinto	-32 054,80	-27 449,75

Toimintakate	2023	2022
Yhteensä	-231 205,84	-260 468,38
Hautausmaakiinteistöt	-199 618,15	-235 251,07
Hautausmaahallinto	-32 054,80	-26 649,75
Varsinainen hautaustoimi	467,11	1 432,44



## 2.1.6 Kiinteistötoimi (Päälukka 5)

Kiinteistötoimen tehtävänä on tukea seurakuntien toimintaa tarjoamalla korkeatasoisia vahtimestari- ja siivouspalveluita sekä huolto-, korjaus- ja rakennuspalveluita toimintatiloille ja hoitaa yhtymän kiinteistöjen ja huoneistojen vuokraus siinä tapauksessa, ettei niitä käytetä omaan toimintaan. Kiinteistöhallinnon tehtäviin kuuluu myös seurakuntayhtymän etujen ajaminen maankäyttöön liittyvissä asioissa. Myös metsänhoitoasiat kuuluvat kiinteistötoimelle.

Viime vuosien merkittävä energiakustannusten nousu laski toimintavuoden 2023 aikana. Vuoden 2023 energiakustannukset olivat yhteensä noin 3 % pienemmät kuin vuonna 2022. Verrattuna toimintavuoteen 2020 kasvu on kuitenkin noin 36 %.

### Tavoitteiden toteutuminen

- Toimintavuoden aikana tehtiin lämpösaneerauksia kolmessa kirkossa seurakuntayhtymän toiminta-alueella. Nauvon, Norrskatan ja Houtskärin kirkoissa oleva öljylämmitysjärjestelmä korvattiin uudella maalämpöjärjestelmällä. Kaiken kaikkiaan kolmeen kirkkoon tehtiin lämpökaivoja 1,5 kilometriä. Työt kilpailutettiin keväällä ja varsinaiset työt tehtiin syksyn aikana. Lämpösaneerauksien yhteydessä korjattiin myös kirkkojen teknisiä tiloja. Lämpösaneerauksien kokonaiskustannukset olivat 248 555 euroa. Uusien lämmitysjärjestelmien laskettu takaisinmaksuaika on 10 vuotta.
- Toimintavuoden aikana myös Korppoon seurakuntakotia peruskorjattiin. Peruskorjauksen yhteydessä seurakuntakotiin rakennettiin esteettömät wc-tilat, mitkä aiemmin puuttuivat. Seurakuntasalin huonokuntoinen lattia uusittiin ja kaikissa tiloissa tehtiin myös pintaremontti. Peruskorjaus käsitti myös talotekniikan uusimisen rakennuksessa. Kiinteistöosakeyhtiössä tehtyjen korjauksien kokonaiskustannukset olivat runsaat 1,2 miljoonaa euroa. Seurakuntayhtymän osuus tästä oli yhteensä 565 000 euroa.
- Paraisten kirkon äänentoistojärjestelmän kanssa on ollut ongelmia ja tämän takia kirkon äänentoistojärjestelmään tehtiin päivityksiä vuoden aikana. Päivityksen yhteydessä uusittiin mm. äänentoistojärjestelmän prosessori ja äänentoistojärjestelmän ohjaus. Lisäksi asennuksissa tehtiin parannuksia järjestelmän toimivuuden varmistamiseksi.
- Korppoon kirkon urkujen puhaltimen vaihto suunniteltiin tehtäväksi vuonna 2022, mutta sitä siirrettiin vuoteen 2023, kun korjaustarve todettiin olevan suunniteltua laajempi. Toimintavuoden 2023 aikana Korppoon kirkon urkujen puhallin ja palje vaihdettiin.
- Toimintavuoden aikana havaittiin ongelmia sisäilman kanssa diakoniavastaanotossa kanttorilassa, Paraisilla. Kansliatalossa sijaitsevan kerhotilan suunniteltu sisäilmatutkimus laajennettiin kattamaan myös diakoniavastaanottoa. Tutkimustulokset osoittivat diakonian vastaanotossa olevan mikrobivaurioita, jonka seurauksena diakoniavastaanotto siirrettiin kansliataloon. Samassa kerroksessa diakoniavastaanoton kanssa on myös kolme

vuokra-asuntoa. Näiden asuntojen vuokrasopimukset on sanottu irti vuoden aikana tutkimustulosten perusteella.

- Defibrillaattoreita hankittiin vuoden aikana Koupon leirikeskukseen sekä Nauvon, Korppoon, Houtskarın ja Iniön kirkkoihin.
- Vuoden aikana on toteutettu myös kiinteistöstrategiassa 2022–2026 esitettyjä toimenpiteitä mm. tehtiin päätös Iniön pappilan asettamisesta myyntiin sekä jatkettiin työtä ratkaisun löytämiseksi Solgårdrahastoon.
- Osana kiinteistöhallintoa jatkettiin työtä seurakuntayhtymän maaomaisuuden arvioimisella. Muutamaa aluetta lukuun ottamatta Paraisilla, kaikki alueet on nyt arvioitu ulkopuolisen asiantuntijan toimesta. Arvioitujen maa-alueiden arvo on n. 5,6 miljoonaa euroa.
- Vuokrasopimus Paraisten kaupungin kanssa Koupon leirikeskuksesta on jatkunut vuoden aikana. Sunnanbergin koulu on toiminut leirikeskuksessa rinnakkain seurakuntien oman leiritoiminnan kanssa.

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	442 651,00		442 651,00	497 627,10	-54 976,10	112,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 003 396,00		-1 003 396,00	-1 140 949,27	137 553,27	113,7
<b>Toimintakate 1 (ulkoinen)</b>	<b>-560 745,00</b>		<b>-560 745,00</b>	<b>-643 322,17</b>	<b>82 577,17</b>	<b>114,7</b>
Toimintatuotot (sisäiset)	666 948,00		666 948,00	976 162,49	-309 214,49	146,4
Toimintakulut (sisäiset)	-6 300,00		-6 300,00	-207,60	-6 092,40	3,3
<b>Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)</b>	<b>99 903,00</b>		<b>99 903,00</b>	<b>332 632,72</b>	<b>-232 729,72</b>	<b>333,0</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-161 517,00		-161 517,00	-162 760,96	1 243,96	100,8
<b>Laskennalliset erät</b>						
Sisäiset korkokulut				-99 385,07	99 385,07	0,0
Sisäiset vyörytyserät	-82 148,00		-82 148,00	-77 563,74	-4 584,26	94,4
<b>Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)</b>	<b>-143 762,00</b>		<b>-143 762,00</b>	<b>-7 077,05</b>	<b>-136 684,95</b>	<b>4,9</b>

<b>Toimintakulut</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
Yhteensä	-1 140 949,27	-998 508,74
Seurakuntatalot	-243 634,29	-209 155,80
Kirkot	-212 054,33	-203 190,27
Asuinkiinteistöt ja -osakkeet	-154 150,67	-134 489,26
Muut rakennukset	-151 727,69	-124 346,04
Leiri- ja kurssikeskukset	-122 635,38	-108 240,48
Keittiötoimi	-106 905,11	-93 795,26
Kiinteistöhallinto	-101 199,97	-93 505,75
Maa- ja metsätalous	-25 815,63	-16 440,56
Siunauskappelit	-14 252,68	-8 845,59
Muu kiinteistötoimi	-6 732,39	-4 425,93
Kellotapulit	-1 841,13	-2 073,80

<b>Toimintakate</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
Yhteensä	-643 322,17	-511 725,42
Seurakuntatalot	-210 410,07	-174 210,80
Kirkot	-210 251,59	-201 687,44
Kiinteistöhallinto	-96 881,70	-93 021,43
Keittiötoimi	-95 986,52	-93 795,26
Muut rakennukset	-61 019,06	-43 142,01
Leiri- ja kurssikeskukset	-28 155,05	-36 636,48
Siunauskappelit	-12 564,32	-6 799,32
Muu kiinteistötoimi	-6 732,39	-4 425,93
Asuinkiinteistöt ja -osakkeet	-5 182,73	18 984,68
Kellotapulit	-1 841,13	-2 073,80
Maa- ja metsätalous	85 702,39	125 082,37

## 2.2 Talouslaskelmaosan toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset erät)

Voidaan todeta, että toiminta vuonna 2023 tapahtui suunnitelmien mukaisesti. Seurakuntayhtymän ja seurakuntien talouteen vaikutti yleisen kustannustason nousu. Inflaation vaikutukset ovat nähtävissä sekä tulojen että menojen puolella. Tulos on positiivinen 121 423,18 euroa (-123 349,34 euroa alijäämäinen vuonna 2022). Tulokseen vaikuttivat rahoitusomaisuuksien arvonalenemiset ja arvonorotukset positiivisena nettovaikutuksena 32 837,25 euroa.

Tilikauden tulos oli silti huomattavasti parempi, kun budjetoitu. Talousarviossa laskettiin, että vuosi 2023 olisi -384 939,00 euroa alijäämäinen, mutta tilikauden tulos poistot mukaan laskettuna oli 121 423,18 euroa. Eroa syntyi siis 506 362 euron verran.

Kirkollisverotulot ovat jatkaneet kasvuaan: ne ovat 352 465,56 euroa suuremmat, kun talousarviossa ja myös 378 724,55 euroa suuremmat, kun edellisenä vuonna, eli 3 702 465,56 euroa (3 323 741,01 euroa 2022), vaikka seurakuntien jäsenmäärä laski 215 henkilöllä edellisestä vuodesta. Paraisten seurakuntayhtymän yhteinen kirkkovaltuusto päätti, että kirkollisvero 2023 säilytetään 1,5 prosentin tasolla, niin kun se on ollut vuodesta 2012 alkaen, jolloin sitä nostettiin 1,4 prosentista.

Kirkolliskokouksen vahvistama valtionrahoitusosuus Paraisten seurakuntayhtymälle oli 305 847 euro vuonna 2023 (298 932,00 euroa 2022). Valtionrahoitusosuus on tarkoitettu käytettäväksi varsinaiseen hautatoimeen, väestörekisterin pitoon ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin rakennuksiin.

Talousarviossa rahoitustuotot ja -kulut oli arvioitu olevan 44 300 euroa, mutta tulot ylitettiin ja oli 59 814,77 euroa.

	Toteutuma 2022	Talousarvio 2022	Toteutuma 2023	Talousarvio 2023	Ero TA/Tot	Ero Tot 22 ja 23
Toimintatuotot	738 285,91	654 900,00	733 665,68	599 251,00	134 414,68	-4 620,23
Toimintakulut	-3 897 874,85	-3 937 230,00	-4 143 438,64	-4 115 273,00	-28 165,64	-245 563,79
TOIMINTAKATE	-3 159 588,94	-3 282 330,00	-3 409 772,96	-3 516 022,00	106 249,04	-250 184,02
Kirkollisverotulot	3 323 741,01	3 250 000,00	3 702 465,56	3 350 000,00	352 465,56	378 724,55
Valtionrahoitus	298 932,00	300 000,00	305 847,00	300 000,00	5 847,00	6 915,00
Verotuskulut	-43 696,48	-47 000,00	-43 615,67	-47 000,00	3 384,33	80,81
Kirkon rahastomaksut	-299 979,00	-298 000,00	-306 354,00	-298 000,00	-8 354,00	-6 375,00
Rahoitustuotot- ja kulut	-9 492,48	20 550,00	92 652,02	44 300,00	48 352,02	102 144,50
VUOSIKATE	109 916,11	-56 780,00	341 221,95	-166 722,00	507 943,95	231 305,84
Poistot ja arvonalentumiset	-233 265,45	-217 181,00	-219 798,77	-218 217,00	-1 581,77	13 466,68
TILIKAUDEN TULOS	-123 349,34	-273 961,00	121 423,18	-384 939,00	506 362,18	244 772,52

(taulukko ei sisällä sisäisiä kirjauksia paremman yleiskuvan saamiseksi)

Toimintakate tilinpäätöksessä 2023 (-3 409 772,96 euroa) alitti talousarvion, joka oli hyväksytty yhteisessä kirkkovaltuustossa (-3 516 022 euroa) 106 249,04 eurolla. Mutta Paraisten seurakuntayhtymän tilinpäätöksessä 2023 käyttötalouden toimintakate pienenee 250 184,02 eurolla verrattuna 2022 tilinpäätökseen.

Hallinto (PL1) ylittää talousarvion toimintakatteen 31 043,88 eurolla. Selitys suureen ylittämiseen on, että kokouspalkkiot 34 187 (toteutuma 2023) on jäänyt pois talousarviosta.

Seurakuntatyön (PL2) toimintakate alittaa talousarvion. Sekä Väståbolands svenska församling (112 722,87 eurolla) että Länsi-Turunmaan suomalainen seurakunta (32 377,26 eurolla) alittavat talousarvion.

Toimintakate Yhteiselle työlle (PL3) alittaa talousarvion 11 213,89 eurolla.

Hautaus toimi (PL4) alittaa talousarvion 63 561,16 eurolla ja kiinteistötoimi (PL5) ylittää talousarvion 82 577,17 eurolla.

Sisäiset erät eivät ole sitovia.

## Seurakuntayhtymän ja seurakuntien suurimmat kustannukset 2023:

	2023	2022	Muutos
Yhteensä	-5 376 719	-4 217 678	-1 159 041
Vakinaisten palkat	-1 600 165	-1 537 396	-62 769
Investointi osakefilioihin kohdistuvat kulut	-565 000		-565 000
Eläkemaksut	-424 006	-400 870	-23 136
Määräaikaisten palkat	-302 920	-280 291	-22 629
Investointi LV-työt/lisä- ja muutostyöt	-238 653		-238 653
Sähkö	-169 425	-170 027	601
Kirkon eläkerahastomaksu	-164 118	-133 919	-30 199
Lämmitys	-148 024	-158 489	10 465
Kirkon keskusrahastomaksu	-142 236	-166 060	23 824
Poistot rakennuksista	-137 506	-152 061	14 555
ICT-palvelut	-113 599	-73 074	-40 525
Erityiskatteisten rahastojen nettotuoton siirto	-94 896	-14 643	-80 252
Lahjesineet ja huomionosoitukset	-91 546	-95 624	4 078
Elintarvikkeet	-71 321	-62 012	-9 309
Poistot hautaus-toimen pysyvistä vastaavista	-66 359	-64 559	-1 800
Investointi muut koneet	-62 458		-62 458
Kiinteistövero	-58 742	-51 456	-7 286
Palkkiot ja muut veronalaiset suoritukset	-52 578	-39 262	-13 316
Tuntipalkat	-45 352	-49 333	3 981
Diakonia-avustukset	-45 134	-49 480	4 346
Osuus verotuskuluista	-43 616	-43 696	81
Työterveyshuolto	-42 345	-50 822	8 477
Alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut	-36 726	-33 606	-3 120
Palvelukeskusmaksut Kipa	-35 797	-32 924	-2 873
Kokouspalkkiot	-33 429	-29 996	-3 433
Luottotappiot	-32 180	-1 166	-31 015
Jätehuolto	-30 507	-27 241	-3 266
Muut sosiaalivakuutusmaksut	-30 370	-28 898	-1 472
Sosiaaliturvamaksut	-30 327	-25 120	-5 207
Asiantuntijapalvelut	-29 850	-18 863	-10 987
Asuinhuoneistojen hoitovastikkeet	-28 315	-22 976	-5 339
Ilmoitukset	-26 269	-47 480	21 212
Vesi	-25 984	-23 870	-2 114
Omaisuuksivakuutukset	-25 286	-29 801	4 515
Koneiden ja laitteiden kunnossapitopalvelut	-24 756	-21 287	-3 469
Matkakustannukset (oma henkilöstö)	-24 541	-21 546	-2 995
Ravitsemuspalvelut, muut	-22 336	-23 115	779
Toimitilahuoneistojen hoitovastikkeet	-21 648	-20 992	-656
Kuljetuspalvelut	-21 590	-25 946	4 356
Rakennusten ja huoneistojen vuokrat	-20 070	-18 380	-1 690
Rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalvelut	-17 812	-4 793	-13 019
Opetusvälineet ja kerhotarvikkeet	-17 662	-13 079	-4 583

Toiminnan suurimmat kustannuslisäykset (ulkoiset kustannukset) vuoteen 2022 verrattuna olivat; palkat ja palkkiot 97 554, eläkekustannukset ja – maksut 53 335, ICT-palvelut 40 525 (keskusrekisteri mukana vuodesta 2023), luottotappiot 31 015, rakennuspalvelut ja -materiaali 19 842, tutkimukset 11 318 (mm. arviointit ja

kuntotarkastukset), asiantuntijapalvelut 10 987 (mm. kiinteistöarvioinnit, asbestianalyysi, tilintarkastus) ja elintarvikkeet 9 309. Investoinnit eivät sisälly.

Vuosikate 2023 tilinpäätöksessä on 341 221,95 euroa ylijäämäinen (109 916,11 euroa vuonna 2022) joka kattaa 219 798,77 euron poistot. Vuosikate on rahavirta, jonka tarkoitus on kattaa tulevat investoinnit.

	TP 2022	TA 2023	TA muutokset 2023	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
<b>Toimintatuotot</b>	<b>1 622 947,65</b>	<b>1 266 199,00</b>		<b>1 266 199,00</b>	<b>1 709 828,17</b>	<b>-443 629,17</b>	<b>135,0</b>
Korvaukset	16 283,56				15 681,90	-15 681,90	0,0
Myyntituotot	7 724,34				28 805,86	-28 805,86	0,0
Maksutuotot	133 218,24	599 251,00		599 251,00	141 381,22	457 869,78	23,6
Vuokratuotot	450 380,72				468 696,81	-468 696,81	0,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	74 496,15				30 076,19	-30 076,19	0,0
Tuet ja avustukset	23 928,95				25 964,80	-25 964,80	0,0
Muut toimintatuotot	32 253,95				23 058,90	-23 058,90	0,0
Sisäiset tuotot	884 661,74	666 948,00		666 948,00	976 162,49	-309 214,49	146,4
<b>Toimintakulut</b>	<b>-4 782 536,59</b>	<b>-4 782 221,00</b>		<b>-4 782 221,00</b>	<b>-5 119 601,13</b>	<b>337 380,13</b>	<b>107,1</b>
Henkilöstökulut	-2 390 867,50	-2 557 728,00		-2 557 728,00	-2 499 923,15	-57 804,85	97,7
Palkat ja palkkiot	-1 968 715,63	-2 557 728,00		-2 557 728,00	-2 046 870,22	-510 857,78	80,0
Henkilösivukulut	-457 979,85				-484 440,66	484 440,66	0,0
Henkilökulujen oikaisuerät	35 827,98				31 387,73	-31 387,73	0,0
Palvelujen ostot	-614 418,92				-637 873,34	637 873,34	0,0
Palvelun ostot - sisäiset	-149 878,20	-98 941,00		-98 941,00	-158 461,15	59 520,15	160,2
Vuokratulut	-76 944,90				-79 154,09	79 154,09	0,0
Sisäiset vuokratulut	-734 783,54	-568 007,00		-568 007,00	-817 701,34	249 694,34	144,0
Aineet ja tarvikkeet	-637 060,09	-1 557 545,00		-1 557 545,00	-652 163,58	-905 381,42	41,9
Ostot tilikauden aikana	-637 060,09	-1 557 545,00		-1 557 545,00	-652 163,58	-905 381,42	41,9
Annetut avustukset	-105 440,37				-93 467,15	93 467,15	0,0
Muut toimintakulut	-73 143,07				-180 857,33	180 857,33	0,0
<b>TOIMINTAKATE</b>	<b>-3 159 588,94</b>	<b>-3 516 022,00</b>		<b>-3 516 022,00</b>	<b>-3 409 772,96</b>	<b>-106 249,04</b>	<b>97,0</b>
<b>Kirkollisverotulot</b>	<b>3 323 741,01</b>	<b>3 350 000,00</b>		<b>3 350 000,00</b>	<b>3 702 465,56</b>	<b>-352 465,56</b>	<b>110,5</b>
<b>Valtionrahoitus</b>	<b>298 932,00</b>	<b>300 000,00</b>		<b>300 000,00</b>	<b>305 847,00</b>	<b>-5 847,00</b>	<b>101,9</b>
<b>Verotuskulut</b>	<b>-43 696,48</b>	<b>-47 000,00</b>		<b>-47 000,00</b>	<b>-43 615,67</b>	<b>-3 384,33</b>	<b>92,8</b>
<b>Kirkon rahastomaksut</b>	<b>-299 979,00</b>	<b>-298 000,00</b>		<b>-298 000,00</b>	<b>-306 354,00</b>	<b>8 354,00</b>	<b>102,8</b>
<b>Rahoitustuotot ja -kulut</b>	<b>-9 492,48</b>	<b>44 300,00</b>		<b>44 300,00</b>	<b>92 652,02</b>	<b>-48 352,02</b>	<b>209,1</b>
Korkotuotot	50 583,68				52 514,80	-2 514,80	0,0
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen tuotot	13 884,00				14 788,60	-14 788,60	0,0
Muut rahoitustuotot	132,00	44 300,00		44 300,00	265,00	44 035,00	0,6
Sisäiset korkotuotot	94 576,93				106 405,21	-106 405,21	0,0
Arvon alentumiset sijoituksista	-60 262,59				-10 539,44	10 539,44	0,0
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista					43 376,69	-43 376,69	0,0
Korkokulut	-6 194,72				-82,27	82,27	0,0
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen kulut	-7 634,85				-7 671,36	7 671,36	0,0
Sisäiset korkokulut	-94 576,93				-106 405,21	106 405,21	0,0
<b>VUOSIKATE</b>	<b>109 916,11</b>	<b>-166 722,00</b>		<b>-166 722,00</b>	<b>341 221,95</b>	<b>-507 943,95</b>	<b>-204,7</b>
<b>Poistot ja arvonalentumiset</b>	<b>-233 265,45</b>	<b>-218 217,00</b>		<b>-218 217,00</b>	<b>-219 798,77</b>	<b>1 581,77</b>	<b>100,7</b>
Suunnitelman mukaiset poistot	-233 265,45	-218 217,00		-218 217,00	-219 798,77	1 581,77	100,7
<b>Sisäiset vyörytyserät</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>		<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,0</b>
<b>Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot</b>	<b>0,00</b>				<b>-0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,0</b>
Tuotot	191 151,74				202 653,68	-202 653,68	0,0
Kulut	-267 841,73				-193 725,48	193 725,48	0,0
Siirrot rahastosta/rahastoon	76 689,99				-8 928,20	8 928,20	0,0
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-123 349,34</b>	<b>-384 939,00</b>		<b>-384 939,00</b>	<b>121 423,18</b>	<b>-506 362,18</b>	<b>-31,5</b>
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b>	<b>-123 349,34</b>	<b>-384 939,00</b>		<b>-384 939,00</b>	<b>121 423,18</b>	<b>-506 362,18</b>	<b>-31,5</b>

## Verotulot ja valtionrahoitus

Tilivuosi	Kirkollisveroprosentti	Kirkollisvero	Valtionrahoitus
2023	1,50	3,702	306
2022	1,50	3,324	299
2021	1,50	3,281	296
2020	1,50	3,213	294
2019	1,50	3,164	291

## 2.3 Investointiosan toteutuminen

Vuoden 2023 aikana on toteutettu seuraavat investointiprojektit:

- Paraisten hautausmaa - Hautausmaan ja Kyrkgropenin välisen alueen suunnittelu
- Paraisten hautausmaa - Uusi traktori
- Paraisten hautausmaa - Muistolehdon muistomerkki
- Nauvon kirkko, Norrskatan kirkko ja Houtskarın kirkko - Lämmitysjärjestelmän vaihto
- Koupon leirikeskus, Nauvon kirkko, Korppoon kirkko, Houtskarın kirkko ja Iniön kirkko – Defibrillaattorien hankinta
- Kerhotila - Sisäilmatutkimus
- Korppoon seurakuntakoti – Peruskorjaus mm. esteettömän wc-tilan rakentaminen (Ei sisälly taulukkoon. Sijoitettu pääoma kasvattaa taseen Osakkeet ja osakkeet -tiliä)
- Korppoon kirkko - Urkujen puhaltimen ja palkeen vaihto
- Paraisten kirkko - AV-järjestelmän päivittäminen

		Kustannusa rvio	Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva vuosi	Toteuma kuluva, menot	Toteuma kuluva, tulot	Toteuma kuluva, yhteensä	Yli-Ali	T-%	Kustannus arviosta käytetty 31.12.
<b>1004030010</b>	<b>Hautausmaa P</b>	<b>-90 000,00</b>	<b>-74 893,73</b>		<b>-60 000,00</b>	<b>-74 893,73</b>		<b>-74 893,73</b>	<b>14 893,73</b>	<b>124,82</b>	<b>83,22</b>
2010673	Uusi traktori	-45 000,00	-62 458,03		-45 000,00	-62 458,03		-62 458,03	17 458,03	138,80	138,80
2010753	Muistomerkki	-10 000,00	-9 252,00		-10 000,00	-9 252,00		-9 252,00	-748,00	92,52	92,52
2011651	Alueen suunnittelu	-35 000,00	-3 183,70		-5 000,00	-3 183,70		-3 183,70	-1 816,30	63,67	9,10
<b>1005020010</b>	<b>Kirkko P</b>	<b>-30 000,00</b>	<b>-18 419,74</b>	<b>-840,72</b>	<b>-30 000,00</b>	<b>-17 579,02</b>		<b>-17 579,02</b>	<b>-12 420,98</b>	<b>58,60</b>	<b>58,60</b>
2009836	AV-järjestelmän päivittäminen	-30 000,00	-18 419,74	-840,72	-30 000,00	-17 579,02		-17 579,02	-12 420,98	58,60	58,60
<b>1005080010</b>	<b>Uusi Koupo</b>	<b>-2 000,00</b>	<b>-1 729,80</b>		<b>-2 000,00</b>	<b>-1 729,80</b>		<b>-1 729,80</b>	<b>-270,20</b>	<b>86,49</b>	<b>86,49</b>
2010833	Defibrillaattori	-2 000,00	-1 729,80		-2 000,00	-1 729,80		-1 729,80	-270,20	86,49	86,49
<b>1005090013</b>	<b>Suom kerhotila P</b>	<b>-10 000,00</b>	<b>-9 473,85</b>		<b>-10 000,00</b>	<b>-9 473,85</b>		<b>-9 473,85</b>	<b>-526,15</b>	<b>94,74</b>	<b>94,74</b>
2010973	Sisäilmatutkimus	-10 000,00	-9 473,85		-10 000,00	-9 473,85		-9 473,85	-526,15	94,74	94,74
<b>1135020300</b>	<b>Kirkko Na</b>	<b>-150 000,00</b>	<b>-130 546,76</b>	<b>-408,00</b>	<b>-150 000,00</b>	<b>-130 138,76</b>		<b>-130 138,76</b>	<b>-19 861,24</b>	<b>86,76</b>	<b>86,76</b>
2009708	Lämmitysjärjestelmän vaihto	-148 000,00	-129 009,16	-408,00	-148 000,00	-128 601,16		-128 601,16	-19 398,84	86,89	86,89
2010834	Defibrillaattori	-2 000,00	-1 537,60		-2 000,00	-1 537,60		-1 537,60	-462,40	76,88	76,88
<b>1145020400</b>	<b>Kirkko K</b>	<b>-17 000,00</b>	<b>-14 032,60</b>		<b>-17 000,00</b>	<b>-14 032,60</b>		<b>-14 032,60</b>	<b>-2 967,40</b>	<b>82,54</b>	<b>82,54</b>
2010835	Defibrillaattori	-2 000,00	-1 537,60		-2 000,00	-1 537,60		-1 537,60	-462,40	76,88	76,88
2011243	Urkujen puhaltimen vaihto	-15 000,00	-12 495,00		-15 000,00	-12 495,00		-12 495,00	-2 505,00	83,30	83,30
<b>1145020440</b>	<b>Kirkko No</b>	<b>-60 000,00</b>	<b>-51 856,43</b>	<b>-816,00</b>	<b>-60 000,00</b>	<b>-51 040,43</b>		<b>-51 040,43</b>	<b>-8 959,57</b>	<b>85,07</b>	<b>85,07</b>
2009707	Lämmitysjärjestelmän vaihto	-60 000,00	-51 856,43	-816,00	-60 000,00	-51 040,43		-51 040,43	-8 959,57	85,07	85,07
<b>1155020500</b>	<b>Kirkko H</b>	<b>-84 000,00</b>	<b>-72 426,65</b>	<b>-408,00</b>	<b>-84 000,00</b>	<b>-72 018,65</b>		<b>-72 018,65</b>	<b>-11 981,35</b>	<b>85,74</b>	<b>85,74</b>
2009709	Lämmitysjärjestelmän vaihto	-82 000,00	-70 889,05	-408,00	-82 000,00	-70 481,05		-70 481,05	-11 518,95	85,95	85,95
2010837	Defibrillaattori	-2 000,00	-1 537,60		-2 000,00	-1 537,60		-1 537,60	-462,40	76,88	76,88
<b>1165020600</b>	<b>Kirkko I</b>	<b>-2 000,00</b>	<b>-1 537,60</b>		<b>-2 000,00</b>	<b>-1 537,60</b>		<b>-1 537,60</b>	<b>-462,40</b>	<b>76,88</b>	<b>76,88</b>
2010836	Defibrillaattori	-2 000,00	-1 537,60		-2 000,00	-1 537,60		-1 537,60	-462,40	76,88	76,88
<b>Totalt</b>		<b>-445 000,00</b>	<b>-374 917,16</b>	<b>-2 472,72</b>	<b>-415 000,00</b>	<b>-372 444,44</b>	<b>0,00</b>	<b>-372 444,44</b>	<b>-42 555,56</b>	<b>89,75</b>	<b>83,70</b>



## 2.4 Rahoitusosan toteutuminen

	Tilinpäätös 2022	TA 2023	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
<b>Tulorahoitus</b>	<b>78 939,70</b>	<b>-166 722,00</b>		<b>-166 722,00</b>	<b>338 126,16</b>	<b>-504 848,16</b>	<b>-202,8</b>
Vuosikate	109 916,11	-166 722,00		-166 722,00	341 221,95	-507 943,95	-204,7
Tulorahoituksen korjaukset	-30 976,41				-3 095,79	3 095,79	
<b>Investoinnit</b>	<b>-60 457,53</b>				<b>-935 005,73</b>	<b>935 005,73</b>	
Investointimenot	-101 187,53				-938 128,13	938 128,13	
Pysyvien vastaavien myyntitulot	31 300,00				3 122,40	-3 122,40	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 430,00						
<b>Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta</b>	<b>18 482,17</b>	<b>-166 722,00</b>		<b>-166 722,00</b>	<b>-596 879,57</b>	<b>430 157,57</b>	<b>358,0</b>
<b>Muut maksuvalmiuden muutokset</b>	<b>211 352,08</b>				<b>121 704,17</b>	<b>-121 704,17</b>	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	255 934,46				50 465,52	-50 465,52	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-18 744,15				22 359,05	-22 359,05	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-25 838,23				48 879,60	-48 879,60	
<b>Rahoitustoiminnan nettorahavirta</b>	<b>211 352,08</b>				<b>121 704,17</b>	<b>-121 704,17</b>	
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>229 834,25</b>	<b>-166 722,00</b>		<b>-166 722,00</b>	<b>-475 175,40</b>	<b>308 453,40</b>	<b>285,0</b>
<b>Rahavarojen muutos (tase)</b>	<b>229 834,25</b>				<b>-475 175,40</b>	<b>475 175,40</b>	

## 2.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
<b>Käyttötalousosa</b>						
Toimintakate	-3 516 022,00		-3 516 022,00	-3 409 772,96	-106 249,04	97
Toimintakate PL1	-626 245,00		-626 245,00	-664 330,33	38 085,33	106
Toimintakate PL2 ruots	-1 912 841,00		-1 912 841,00	-2 034 399,17	121 558,17	106
Toimintakate PL2 suom	-705 406,00		-705 406,00	-753 199,14	47 793,14	107
Toimintakate PL3	-70 480,00		-70 480,00	-59 266,11	-11 213,89	84
Toimintakate PL4	-300 953,00		-300 953,00	-231 205,84	-69 747,16	77
Toimintakate PL5	99 903,00		99 903,00	332 632,72	-232 729,72	333
<b>Tuloslaskelmaosa</b>						
Kirkollisverotulot	3 350 000,00		3 350 000,00	3 702 465,56	-352 465,56	111
Valtionrahoitus	300 000,00		300 000,00	305 847,00	-5 847,00	102
Verotuskulut	-47 000,00		-47 000,00	-43 615,67	-3 384,33	93
Kirkon rahastomaksut	-298 000,00		-298 000,00	-306 354,00	8 354,00	103
<b>Investointiosa</b>						
Iniön kirkko korjaussuunnittelu	-70 000,00		-70 000,00	-683,69	-69 316,31	1
Norrskatan kirkossa lämmitysjärjestelmän vaihto	-60 000,00		-60 000,00	-51 040,43	-8 959,57	85
Nauvon kirkko lämmitysjärjestelmän vaihto	-148 000,00		-148 000,00	-128 601,16	-19 398,84	87
Houtkarin kirkko lämmitysjärjestelmän vaihto	-82 000,00		-82 000,00	-70 481,05	-11 518,95	86
Paraisten kirkko AV-järjestelmän päivittäminen	-30 000,00		-30 000,00	-17 579,02	-12 420,98	59
Paraisten hautausmaa uusi traktori	-45 000,00		-45 000,00	-62 458,03	17 458,03	139
Paraisten hautausmaa muistolehdon muistomerkki	-10 000,00		-10 000,00	-9 252,00	-748,00	93
Koupon leirikeskus defibrillaattori	-2 000,00		-2 000,00	-1 729,80	-270,20	86
Nauvon kirkko defibrillaattori	-2 000,00		-2 000,00	-1 537,60	-462,40	77
Korppoon kirkko defibrillaattori	-2 000,00		-2 000,00	-1 537,60	-462,40	77
Iniön kirkko defibrillaattori	-2 000,00		-2 000,00	-1 537,60	-462,40	77
Houtskari defibrillaattori	-2 000,00		-2 000,00	-1 537,60	-462,40	77
Kerhofila sisäilmatutkimus	-10 000,00		-10 000,00	-9 473,85	-526,15	95
Korppoon kirkko urkujen puhaltimen vaihto	-15 000,00		-15 000,00	-12 495,00	-2 505,00	83
Paraisten hautausmaa alueen suunnittelu	-5 000,00		-5 000,00	-3 183,70	-1 816,30	64

## 3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

### 3.1 Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
<b>Toimintatuotot</b>	<b>733 665,68</b>	<b>738 285,91</b>
Korvaukset	15 681,90	16 283,56
Myyntituotot	28 805,86	7 724,34
Maksutuotot	141 381,22	133 218,24
Vuokratuotot	468 696,81	450 380,72
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	30 076,19	74 496,15
Tuet ja avustukset	25 964,80	23 928,95
Muut toimintatuotot	23 058,90	32 253,95
<b>Toimintakulut</b>	<b>-4 143 438,64</b>	<b>-3 897 874,85</b>
Henkilöstökulut	-2 499 923,15	-2 390 867,50
Palkat ja palkkiot	-2 046 870,22	-1 968 715,63
Henkilösivukulut	-484 440,66	-457 979,85
Henkilökulujen oikaisuerät	31 387,73	35 827,98
Palvelujen ostot	-637 873,34	-614 418,92
Vuokrakulut	-79 154,09	-76 944,90
Aineet ja tarvikkeet	-652 163,58	-637 060,09
Ostot tilikauden aikana	-652 163,58	-637 060,09
Annetut avustukset	-93 467,15	-105 440,37
Muut toimintakulut	-180 857,33	-73 143,07
<b>TOIMINTAKATE</b>	<b>-3 409 772,96</b>	<b>-3 159 588,94</b>
Kirkollisverotulot	3 702 465,56	3 323 741,01
Valtionrahoitus	305 847,00	298 932,00
Verotuskulut	-43 615,67	-43 696,48
Kirkon rahastomaksut	-306 354,00	-299 979,00
<b>Rahoitustuotot ja -kulut</b>	<b>92 652,02</b>	<b>-9 492,48</b>
Korkotuotot	52 514,80	50 583,68
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen tuotot	14 788,60	13 884,00
Muut rahoitustuotot	265,00	132,00
Arvonalentumiset sijoituksista	-10 539,44	-60 262,59
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista	43 376,69	0,00
Korkokulut	-82,27	-6 194,72
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen kulut	-7 671,36	-7 634,85
<b>VUOSIKATE</b>	<b>341 221,95</b>	<b>109 916,11</b>
<b>Poistot ja arvonalentumiset</b>	<b>-219 798,77</b>	<b>-233 265,45</b>
Suunnitelman mukaiset poistot	-219 798,77	-233 265,45
Erilliskirjanpituona hoidetut rahastot	0,00	0,00
Tuotot	202 653,68	191 151,74
Kulut	-193 725,48	-267 841,73
Siirrot rahastosta/rahastoon	-8 928,20	76 689,99
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>121 423,18</b>	<b>-123 349,34</b>

### 3.2 Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Tulorahoitus	338 126,16	78 939,70
Vuosikate	341 221,95	109 916,11
Tulorahoituksen korjauserät	-3 095,79	-30 976,41
Investoinnit	-935 005,73	-60 457,53
Investointimenot	-938 128,13	-101 187,53
Pysyvien vastaavien myyntitulot	3 122,40	31 300,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin		9 430,00
<b>Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta</b>	<b>-596 879,57</b>	<b>18 482,17</b>
Muut maksuvalmiuden muutokset	121 704,17	211 352,08
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	50 465,52	255 934,46
Lyhytaikaisten saamisten muutos	22 359,05	-18 744,15
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	48 879,60	-25 838,23
<b>Rahoitustoiminnan nettorahavirta</b>	<b>121 704,17</b>	<b>211 352,08</b>
Rahavarojen muutos	<b>-475 175,40</b>	<b>229 834,25</b>
Rahavarojen muutos (tase)	-475 175,40	229 834,25

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Rahavarojen muutos	-475 175,40	229 834,25
Rahavarat kauden lopussa	4 061 529,56	4 536 704,96
Rahavarat kauden alussa	4 536 704,96	4 306 870,71

### 3.3 Tase

	31.12.2023	31.12.2022
<b>VASTAAVAA</b>		
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>	<b>3 913 021,96</b>	<b>3 194 719,21</b>
Aineelliset hyödykkeet	3 105 869,75	2 952 567,00
Maa- ja vesialueet	209 834,59	209 861,20
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	221 739,83	213 204,98
Rakennukset	2 499 363,69	2 336 846,49
Kiinteät rakenteet ja laitteet	64 938,85	74 995,80
Koneet ja kalusto	21 622,26	27 498,97
Muut aineelliset hyödykkeet	11 399,01	11 399,01
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	76 971,52	78 760,55
Sijoitukset	807 152,21	242 152,21
Osakkeet ja osuudet	807 152,21	242 152,21
<b>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</b>	<b>1 612 309,00</b>	<b>1 544 491,50</b>
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	909 551,75	859 920,36
Muut toimeksiantojen varat	702 757,25	684 571,14
<b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>	<b>4 133 638,99</b>	<b>4 631 173,44</b>
Saamiset	72 109,43	94 468,48
Lyhytaikaiset saamiset	72 109,43	94 468,48
Myyntisaamiset	50 713,07	79 911,96
Muut saamiset	20 027,99	14 115,41
Siirtosaamiset	1 368,37	441,11
Rahoitusarvopaperit	1 531 285,33	1 493 726,58
Osakkeet ja osuudet	931 285,33	928 102,19
Muut arvopaperit	600 000,00	565 624,39
Rahat ja pankkisaamiset	2 530 244,23	3 042 978,38
<b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>9 658 969,95</b>	<b>9 370 384,15</b>

	31.12.2023	31.12.2022
<b>VASTATTAVAA</b>		
<b>OMA PÄÄOMA</b>	<b>-6 556 303,00</b>	<b>-6 434 879,82</b>
Peruspääoma	-2 737 499,47	-2 737 499,47
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-3 697 380,35	-3 820 729,69
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-121 423,18	123 349,34
<b>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</b>	<b>-2 472 996,05</b>	<b>-2 354 713,03</b>
Lahjoitusrahastojen pääomat	-1 825 710,63	-1 733 190,72
Muut toimeksiantojen pääomat	-647 285,42	-621 522,31
<b>VIERAS PÄÄOMA</b>	<b>-629 670,90</b>	<b>-580 791,30</b>
Lyhytaikainen vieras pääoma	-629 670,90	-580 791,30
Saadut ennakot	-322,61	-653,06
Ostovelat	-170 503,49	-118 140,40
Muut velat	-84 701,30	-83 757,27
Siirtovelat	-374 143,50	-378 240,57
<b>VASTATTAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>-9 658 969,95</b>	<b>-9 370 384,15</b>

## 4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

### 4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

#### Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

##### Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus ilmoitetaan taseessa vähennettynä suunnitelluin poistoin. Suunnitellut poistot on laskettu yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

##### Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen varovaisuusperiaatteen mukaisesti joko hankinta-arvoon tai markkina-arvoon per 31.12.2023 – siitä riippuen kumpi arvoista on alhaisempi. Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno.

##### Lomapalkkavelka

Lomapalkkavelaksi henkilöstösivukuluineen lasketaan se määrä, joka yhtymälle olisi menoa, jos lomapalkkavelka tulisi kerralla tilinpäätöspäivänä 31.12.2023 maksettavaksi.

##### Tuotot ja kulut

Tuotot ja kulut on jaksotettu suoriteperiaatteen mukaisesti.

## Verotulot

Verotulot ilmoitetaan käteisperiaatteen mukaisesti.

## Kustannusjako

Kustannukset on kohdennettu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti perustehtäville Kirkkohallituksen ohjeiden mukaan.

## Sisäiset korkokulut

Kun se osa pääomakustannuksista, joka kuuluu tilivuoden toimintaan, liittyy eri toimialoille, lasketaan korko sille poistojen jälkeen jäävälle hankintamenule. Sisäisenä korkona käytetään 12 kk euriboria, laskettuna 360 päivälle, per 31.12.2023: 3,513 %.

## 4.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilinpäätös esitys on muutettu vastamaan virastokollegion ohjeet 7.10.2021.

## 4.3 Tuloslaskelman liitetiedot

Kirkollisvero ja valtionrahoitus	2023	2022	2021	2020
Kirkollisvero	3 702 465,56	3 323 741,01	3 281 395,86	3 212 739,04
Valtionrahoitus	305 847,00	298 932,00	295 728,00	293 964,00

Rahoitustuotot	2023	2022	2021	2020
Korkotuotot	52 779,80	50 715,68	26 810,48	31 632,45
Sijoitustuotot	14 788,60	13 884,00	13 710,00	13 584,00

Toimintakulut	2023	2022	2021	2020
Henkilöstökulut	2 499 923,15	2 390 867,50	2 440 988,67	2 337 297,13
Palveluiden ostot	637 873,34	614 418,92	567 851,54	472 739,99
Tavaroiden ostot	652 163,58	637 060,09	557 875,85	509 787,28
Vuokrat	79 154,09	76 944,90	80 192,63	80 670,82
Avustukset	93 467,15	105 440,37	98 342,01	88 981,26

Rahoituskulut	2023	2022	2021	2020
Korkokulut	82,27	6 194,72	2 033,17	143,73
Muut rahoituskulut	7 671,36	7 634,85	6 539,44	5 658,23

## Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä	2023	2022	2021
Vakinainen työsuhde	26	29	31
Vt. virkasuhde	6	3	6
Työsopimussuhde	19	20	19
Yhteensä:	51	52	56

## Suunnitelman mukaiset poistojen perusteet

### PYSYVIEN VASTAAVIEN POISTOSUUNNITELMA PARAISTEN SEURAKUNTAYHTYMÄSSÄ

<b>1. Maa- ja vesialueet</b>	ei poistoja
<b>2. Hautausmaat</b>	
Hautausmaahan liittyvät muut pitkävaikutteet (asfaltointi, atk-ohjelmat)	3-5 vuotta
Hautausmaiden maa- ja vesialueet	ei poistoja
Hautausmaahan muut rakennukset (varastot, kylmiöt)	10 vuotta
Hautausmaahan kiinteät rakenteet ja laitteet (aidat ym.)	15 vuotta
Hautausmaahan koneet ja laitteet	5 vuotta
Hautausmaahan muut aineelliset hyödykkeet	käyttäjän mukaan
<b>3. Rakennukset</b>	
Kirkot	60 vuotta
Seurakuntatalot	25 vuotta
Kappelit	40 vuotta
Siunauskappelit	40 vuotta
Leiri- ja kurssikeskukset	20 vuotta
Asuinrakennukset	25 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 vuotta
Huolto- ja talousrakennukset	15 vuotta
Muut rakennukset	15 vuotta
<b>4. Kiinteät rakenteet ja laitteet</b>	
Maa- ja vesirakenteet	15 vuotta
Urut	15 vuotta
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	15 vuotta
<b>5. Koneet ja kalusto</b>	
Kuljetusvälineet	5 vuotta
Atk-laitteisto	3 vuotta
Muut koneet ja kalusto	5 vuotta
<b>6. Muut aineelliset hyödykkeet</b>	
Luonnonvarat	käyttäjän mukaan
Sakraali-, arvo- ja taide-esineet	ei poistoja



## 4.4 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

### Käyttöomaisuuden muutokset

	Maa- ja vesialueet	Hautaus-toimen aineelliset hyödykkeet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
<b>Arvo 31.12.2022</b>	209 861,20	213 204,98	2 336 846,49	74 995,80	27 498,97	11 399,01	78 760,55	242 152,21	<b>3 194 719,21</b>
Lisäys		74 893,73	297 550,71				683,69	565 000,00	<b>938 128,13</b>
Siirtokirjaus			2 472,72				-2 472,72		
Myynti	-26,61								<b>-26,61</b>
Poisto/myynti									
Investointituki									
Suunnitelman mukaiset poistot		-66 358,88	-137 506,23	-10 056,95	-5 876,71				<b>-219 798,77</b>
Suunnitelmasta poikkeavat poistot									
Arvonkorotukset									
<b>Arvo 31.12.2023</b>	<b>209 834,59</b>	<b>221 739,83</b>	<b>2 499 363,69</b>	<b>64 938,85</b>	<b>21 622,26</b>	<b>11 399,01</b>	<b>76 971,52</b>	<b>807 152,21</b>	<b>3 913 021,96</b>

### Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

Ei olennaisia siirtosaamia 2023.

### Rahoitusarvopaperit

	2023	2022	2021
Osakkeet ja osuudet			
Markkina-arvo	2 017 523,94	1 980 989,73	2 857 635,52
Kirjanpitoarvo	1 387 954,03	1 387 027,39	2 114 882,37
Erotus	629 162,91	593 962,34	742 753,15
Muut arvopaperit			
Markkina-arvo	635 393,51	565 624,39	600 000,00
Kirjanpitoarvo	600 000,00	565 624,39	600 000,00
Erotus	35 393,51	0,00	0,00
Yhteensä rahoitusarvopaperit			
Markkina-arvo	2 652 917,45	2 546 614,12	3 457 635,52
Kirjanpitoarvo	1 987 954,03	1 952 651,78	2 714 882,37
Erotus	664 556,42	593 962,34	742 753,15

## 4.5 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

### Oman pääoman muutokset

	2023	2022	2021
<b>Peruspääoma</b>			
Saldo 1.1	2 737 499,47	2 737 499,47	2 737 499,47
Saldo 31.12	2 737 499,47	2 737 499,47	2 737 499,47
Edellisten tilikausien yli/alijäämä - Saldo 1.1	3 820 729,69	4 031 024,19	3 967 216,97
Edellisen tilikauden yli/alijäämä	-123 349,34	-210 294,50	63 807,22
Saldo 31.12	3 697 380,35	3 820 729,69	4 031 024,19
Tilikauden yli/alijäämä	121 423,18	-123 349,34	-210 294,50
<b>Oma pääoma yhteensä</b>	<b>6 556 303,00</b>	<b>6 434 879,82</b>	<b>6 558 229,16</b>

### Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

- Lomapalkkavelka 376 387,63€

## 4.6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

### Eläkevastuuvajaus

#### Koko kirkon eläkevastuuvajaus 31.12.2023 mennessä:

2023	3 664 milj. €
2022	3 420 milj. €
2021	2 971 milj. €
2020	3 132 milj. €

#### Paraisten seurakuntayhtymän osuus kirkon eläkevastuuvajauksesta:

2023	13,98 milj. €
2022	13,11 milj. €
2021	11,82 milj. €
2020	12,09 milj. €

= (koko kirkon eläkevastuuvajaus X seurakuntayhtymän palkkasumma) / koko kirkon palkkasumma = (3 663 787 218 X 2 046 870) / 536 300 000.

### **Muut vakuudet ja vastuusitoumukset**

Siemens Financial Services AB (postituskone)	608,17 €
--	----------

### **Vakuutukset**

Paraisten seurakuntayhtymän kaikki vakuutukset siirrettiin v. 2012 vakuutusyhtiö Pohjolaan.

Omaisuusvakuutukset ovat ajan tasalla.

Kaikilla seurakunnan toimintaan osallistuvilla on vakuutus.

Vastuuvakuutukset ovat kunnossa.

Vakuutukset on tarkistettu 2023 ja vastaa nyt nykytilannetta.

## 4.7 Taseyksikkönä käsiteltävän rahaston tilinpäätös

Paraisten seurakuntayhtymässä on sekä hautainhoitorahastolla Paraisilla, että haudanhoitorahastolla Houtskarissa omat hautainhoitorahastonsa.

### 4.7.1 Paraisten hautainhoitorahasto

#### Toimintakertomus vuodelle 2023

Hautainhoitojen lukumäärät	2023	2022
Kesähoidot	236	235
5-vuoden hoidot	222	211
10-vuoden hoidot	308	289
15-vuoden hoidot	21	22
20-vuoden hoidot	232	263
50-vuoden hoidot	0	0
Ainaishoidot		
Muut kesähoidot	26	27
5-vuoden talvihoidot	70	64
10-vuoden talvihoidot	96	91
15-vuoden talvihoidot	8	8
20-vuoden talvihoidot	66	70
Muut talvihoidot	8	8
Kynttilä jouluna	87	82
<b>YHTEENSÄ:</b>	<b>1380</b>	<b>1370</b>
<b>Kesähoitoja yhteensä</b>	<b>1045</b>	<b>1047</b>
Talvihoidot, havutus ja kanervat	<b>248</b>	<b>241</b>
Uusia sopimuksia	111	130
Hoitomaksut yhteensä	<b>58 741,00 €</b>	65 121,00 €
Rahaston pääomat	2023	2022
Saadut ennakot (pitkäaik.)	<b>262 361,58 €</b>	271 248,49 €
Saadut ennakot (lyhytaik.)	<b>68 778,76 €</b>	70 559,61 €
Tilivelka	<b>17 028,28 €</b>	17 251,72 €
Oma pääoma	<b>128 465,61 €</b>	124 348,94 €
Pääoma yhteensä	<b>476 634,23 €</b>	483 408,76 €

## Hautainhoitorahaston sopimusvastuu ja siihen liittyvä yli-/alikatteisuus

Jäljellä oleva kesähoitojen hoitoaika	<b>4080</b>	4329
Kesähoitojen hoitokustannukset	<b>96 309,61 €</b>	94 676,22 €
Kesähoitojen lukumäärä	<b>1045</b>	1047
Hoitokustannus per kesähoito	<b>92,16 €</b>	90,43 €
Jäljellä oleva talvihoitojen hoitoaika	<b>1225</b>	1319
Talvihoitojen lukumäärä	<b>248</b>	241
Hoitokustannus per talvihoito	<b>20,60 €</b>	19,02 €
Jäljellä oleva kynttilä jouluna -hoitojen hoitoaika	<b>400</b>	411
Kynttilä jouluna -hoitojen lukumäärä	<b>87</b>	82
Hoitokustannus per Kynttilä jouluna -hoito	<b>6,27 €</b>	5,92 €
<b>Yhtymän hautainhoitovastuut</b>	<b>403 755,80 €</b>	418 991,87 €
<b>Yli-/alikatteisuus</b>	<b>72 878,43 €</b>	64 416,89 €

	Tilinpäätös 2022	TA 2023	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
<b>Toimintatuotot</b>	<b>88 048,03</b>	<b>74 000,00</b>		<b>74 000,00</b>	<b>92 319,76</b>	<b>-18 319,76</b>	<b>124,8</b>
Maksutuotot	88 048,03	74 000,00		74 000,00	92 319,76	-18 319,76	124,8
<b>Toimintakulut</b>	<b>-99 745,75</b>	<b>-95 256,00</b>		<b>-95 256,00</b>	<b>-101 963,90</b>	<b>6 707,90</b>	<b>107,0</b>
Henkilöstökulut	-77 512,36	-75 221,00		-75 221,00	-80 199,11	4 978,11	106,6
Palkat ja palkkiot	-62 725,57	-75 221,00		-75 221,00	-64 426,84	-10 794,16	85,7
Henkilösivukulut	-14 786,79				-15 772,27	15 772,27	
Palvelujen ostot	-5 071,29	-5 035,00		-5 035,00	-6 310,09	1 275,09	125,3
Vuokratulot	-800,00				-818,67	818,67	
Sisäiset vuokratulot		-900,00		-900,00		-900,00	
Aineet ja tarvikkeet	-16 362,10	-14 100,00		-14 100,00	-14 636,03	536,03	103,8
Ostot tilikauden aikana	-16 362,10	-14 100,00		-14 100,00	-14 636,03	536,03	103,8
<b>TOIMINTAKATE</b>	<b>-11 697,72</b>	<b>-21 256,00</b>		<b>-21 256,00</b>	<b>-9 644,14</b>	<b>-11 611,86</b>	<b>45,4</b>
<b>Rahoitustuotot ja -kulut</b>	<b>-26 870,44</b>	<b>14 900,00</b>		<b>14 900,00</b>	<b>13 760,81</b>	<b>1 139,19</b>	<b>92,4</b>
Korkotuotot	11 854,36	10 000,00		10 000,00	8 664,46	1 335,54	86,6
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen tuotot	7 487,95	7 800,00		7 800,00	6 651,86	1 148,14	85,3
Arvonalentumiset sijoituksista	-42 472,83				-2 584,28	2 584,28	
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista					6 330,30	-6 330,30	
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen kulut	-3 739,92	-2 900,00		-2 900,00	-5 301,53	2 401,53	182,8
<b>VUOSIKATE</b>	<b>-38 568,16</b>	<b>-6 356,00</b>		<b>-6 356,00</b>	<b>4 116,67</b>	<b>-10 472,67</b>	<b>-64,8</b>
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-38 568,16</b>	<b>-6 356,00</b>		<b>-6 356,00</b>	<b>4 116,67</b>	<b>-10 472,67</b>	<b>-64,8</b>

## Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
<b>Toimintatuotot</b>	<b>92 319,76</b>	<b>88 048,03</b>
Maksutuotot	92 319,76	88 048,03
<b>Toimintakulut</b>	<b>-101 963,90</b>	<b>-99 745,75</b>
Henkilöstökulut	-80 199,11	-77 512,36
Palkat ja palkkiot	-64 426,84	-62 725,57
Henkilösivukulut	-15 772,27	-14 786,79
Palvelujen ostot	-6 310,09	-5 071,29
Vuokrakulut	-818,67	-800,00
Aineet ja tarvikkeet	-14 636,03	-16 362,10
Ostot tilikauden aikana	-14 636,03	-16 362,10
<b>TOIMINTAKATE</b>	<b>-9 644,14</b>	<b>-11 697,72</b>
<b>Rahoitustuotot ja -kulut</b>	<b>13 760,81</b>	<b>-26 870,44</b>
Korkotuotot	8 664,46	11 854,36
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen tuotot	6 651,86	7 487,95
Arvonalentumiset sijoituksista	-2 584,28	-42 472,83
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista	6 330,30	0,00
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen kulut	-5 301,53	-3 739,92
<b>VUOSIKATE</b>	<b>4 116,67</b>	<b>-38 568,16</b>
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>4 116,67</b>	<b>-38 568,16</b>

## Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
<b>Tulorahoitus</b>	<b>4 116,67</b>	<b>-38 568,16</b>
Vuosikate	4 116,67	-38 568,16
<b>Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta</b>	<b>4 116,67</b>	<b>-38 568,16</b>
<b>Muut maksuvalmiuden muutokset</b>	<b>6 859,33</b>	<b>-7 786,73</b>
Lyhytaikaisten saamisten muutos	441,09	448,62
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	6 418,24	-8 235,35
<b>Rahoitustoiminnan nettorahavirta</b>	<b>6 859,33</b>	<b>-7 786,73</b>
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>10 976,00</b>	<b>-46 354,89</b>
<b>Rahavarojen muutos (tase)</b>	<b>10 976,00</b>	<b>-46 354,89</b>

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Rahavarojen muutos	10 976,00	-46 354,89
Rahavarat kauden lopussa	482 009,48	471 033,48
Rahavarat kauden alussa	471 033,48	517 388,37

## Tase

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
<b>VASTAAVAA</b>		
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>	<b>11 814,84</b>	<b>11 814,84</b>
Sijoitukset	11 814,84	11 814,84
Osakkeet ja osuudet	11 814,84	11 814,84
<b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>	<b>482 128,83</b>	<b>471 593,92</b>
Saamiset	119,35	560,44
Lyhytaikaiset saamiset	119,35	560,44
Myyntisaamiset	119,35	560,44
Rahoitusarvopaperit	248 359,54	244 613,52
Osakkeet ja osuudet	248 359,54	244 613,52
Rahat ja pankkisaamiset	233 649,94	226 419,96
<b>VASTAAVAA</b>	<b>493 943,67</b>	<b>483 408,76</b>

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
<b>VASTATTAVAA</b>		
<b>OMA PÄÄOMA</b>	<b>-128 465,61</b>	<b>-124 348,94</b>
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-124 348,94	-162 917,10
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-4 116,67	38 568,16
<b>VIERAS PÄÄOMA</b>	<b>-365 478,06</b>	<b>-359 059,82</b>
Pitkäaikainen vieras pääoma	-262 361,58	-271 248,49
Saadut ennakot	-262 361,58	-271 248,49
Lyhytaikainen vieras pääoma	-103 116,48	-87 811,33
Saadut ennakot	-68 778,76	-70 559,61
Ostovelat	-620,00	0,00
Muut velat	-27 183,46	-9 874,02
Siirtovelat	-6 534,26	-7 377,70
<b>VASTATTAVAA</b>	<b>-493 943,67</b>	<b>-483 408,76</b>

## Rahoitusarvopaperit

	2023	2022	2021
Osakkeet ja osuudet			
Markkina-arvo	182 180,67	122 564,49	200 124,54
Kirjanpitoarvo	111 877,02	114 090,78	121 382,14
Erotus	70 303,65	8 473,71	78 742,40
Muut arvopaperit			
Markkina-arvo	136 482,52	130 522,74	165 704,21
Kirjanpitoarvo	136 482,52	130 522,74	165 704,21
Erotus	0,00	0,00	0,00
Yhteensä rahoitusarvopaperit			
Markkina-arvo	318 663,19	253 087,23	365 828,75
Kirjanpitoarvo	248 359,54	244 613,52	287 086,35
Erotus	70 303,65	8 473,71	78 742,40

## 4.7.2 Houtskarin hautainhoitorahasto

Houtskarin hautainhoitorahastossa on 6 haudanhoitosopimusta, kaikki monivuotisia kesähoitoja.

Hoitovastuu 31.12.2023 on 7 809,67 euroa ja alikatteisuus 2 371,08 euroa.

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti kokouksessa 14.2.2023 (§ 18), että Houtskarin haudanhoitorahasto liitetään Paraisten haudanhoitorahastoon 31.12.2023 ja sopimukset ja pääoma siirretään Paraisten haudanhoitorahastoon ja että Houtskarin hautausmaan hautojen hoidosta on jatkossakin mahdollista tehdä sopimuksia Paraisten haudanhoitorahaston kanssa.

### Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
<b>Toimintatuotot</b>	<b>1 115,00</b>	<b>1 315,00</b>
Maksutuotot	1 115,00	1 315,00
<b>Toimintakulut</b>	<b>-1 138,80</b>	<b>-1 339,10</b>
Palvelujen ostot	-1 138,80	-1 339,10
<b>TOIMINTAKATE</b>	<b>-23,80</b>	<b>-24,10</b>
<b>VUOSIKATE</b>	<b>-23,80</b>	<b>-24,10</b>
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-23,80</b>	<b>-24,10</b>
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b>	<b>-23,80</b>	<b>-24,10</b>

### Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
<b>Tulorahoitus</b>	<b>-23,80</b>	<b>-24,10</b>
Vuosikate	-23,80	-24,10
<b>Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta</b>	<b>-23,80</b>	<b>-24,10</b>
<b>Muut maksuvalmiuden muutokset</b>	<b>-8 015,89</b>	<b>-3 105,00</b>
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-7 155,89	510,00
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-860,00	-3 615,00
<b>Rahoitustoiminnan nettorahavirta</b>	<b>-8 015,89</b>	<b>-3 105,00</b>
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>-8 039,69</b>	<b>-3 129,10</b>
<b>Rahavarojen muutos (tase)</b>	<b>-8 039,69</b>	<b>-3 129,10</b>

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Rahavarojen muutos	-8 039,69	-3 129,10
Rahavarat kauden lopussa	0,00	8 039,69
Rahavarat kauden alussa	8 039,69	11 168,79



## Tase

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
<b>VASTAAVAA</b>		
<b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>	<b>7 155,89</b>	<b>8 039,69</b>
Saamiset	7 155,89	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	7 155,89	0,00
Muut saamiset	7 155,89	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	8 039,69
<b>VASTAAVAA</b>	<b>7 155,89</b>	<b>8 039,69</b>

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
<b>VASTATTAVAA</b>		
<b>OMA PÄÄOMA</b>	<b>-1 697,30</b>	<b>-1 721,10</b>
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-1 721,10	-1 745,20
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	23,80	24,10
<b>VIERAS PÄÄOMA</b>	<b>-5 458,59</b>	<b>-6 318,59</b>
Pitkäaikainen vieras pääoma	-5 458,59	-6 318,59
Saadut ennakot	-5 458,59	-6 318,59
<b>VASTATTAVAA</b>	<b>-7 155,89</b>	<b>-8 039,69</b>

### 4.7.3 Solgårdrahasto

Solgårdrahasto koostuu kiinteistöstä, jonka Paraisten seurakuntayhtymä sai lahjana 28.12.1984 De gamlas väl r.f. yhdistykseltä. Kiinteistö 445-003-17-3, Metsästystie 2 Paraisilla. Solgårdrahastoa johtaa yhteisen kirkkoneuvoston nimeämä johtokunta. Dispomera hoitaa Solgårdenin asuntojen hallinnoinnin.

Rahaston talous voidaan katsoa olevan tasapainossa, koska tilinpäätösten tulokset ovat positiivisia. Perittävät vuokrat ovat markkinatasolla. Rahasto tuottaa riittävästi varoja vuosikunnossapitoon, mutta ei riittävästi suuriin peruskorjauksiin. Kiinteistöt kaipaavat mittavaa peruskorjausta, minkä vuoksi yhteinen kirkkoneuvosto on asettanut työryhmän, joka on työskennellyt vuonna 2023 erilaisten ratkaisujen parissa. Tärkeänä pidetty työ jatkuu vuonna 2024.

### Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
<b>Toimintatuotot</b>	<b>87 497,50</b>	<b>83 506,40</b>
Vuokratuotot	87 497,50	83 506,40
<b>Toimintakulut</b>	<b>-79 692,83</b>	<b>-79 217,55</b>
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
Henkilösivukulut		
Palvelujen ostot	-30 521,96	-29 759,11
Aineet ja tarvikkeet	-44 852,60	-45 217,47
Ostot tilikauden aikana	-44 852,60	-45 217,47
Muut toimintakulut	-4 318,27	-4 240,97
<b>TOIMINTAKATE</b>	<b>7 804,67</b>	<b>4 288,85</b>
Rahoitustuotot ja -kulut	-21,74	
<b>VUOSIKATE</b>	<b>7 782,93</b>	<b>4 288,85</b>
<b>Poistot ja arvonalentumiset</b>	<b>-2 947,60</b>	<b>-3 094,72</b>
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 947,60	-3 094,72
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>4 835,33</b>	<b>1 194,13</b>

## Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Tulorahoitus	7 782,93	4 288,85
Vuosikate	7 782,93	4 288,85
<b>Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta</b>	<b>7 782,93</b>	<b>4 288,85</b>
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 059,86	3 362,43
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-135,67	-871,04
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-1 924,19	4233,47
<b>Rahoitustoiminnan nettorahavirta</b>	<b>-2 059,86</b>	<b>3 362,43</b>
Rahavarojen muutos	5 723,07	7 651,28
Rahavarojen muutos (tase)	5 723,07	7 651,28

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Rahavarojen muutos	5 723,07	7 651,28
Rahavarat kauden lopussa	106 001,33	100 278,26
Rahavarat kauden alussa	100 278,26	92 626,98

## Tase

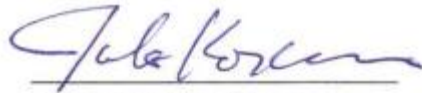
	31.12.2023	31.12.2022
<b>VASTAAVAA</b>		
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>	<b>80 076,59</b>	<b>83 024,19</b>
Aineelliset hyödykkeet	79 572,03	82 519,63
Maa- ja vesialueet	10 579,67	10 579,67
Rakennukset	68 742,37	71 606,64
Koneet ja kalusto	249,99	333,32
Sijoitukset	504,56	504,56
Osakkeet ja osuudet	504,56	504,56
<b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>	<b>107 779,00</b>	<b>101 920,26</b>
Saamiset	1 777,67	1 642,00
Lyhytaikaiset saamiset	1 777,67	1 642,00
Muut saamiset		
Siirtosaamiset	1 777,67	1 642,00
Rahat ja pankkisaamiset	106 001,33	100 278,26
<b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>187 855,59</b>	<b>184 944,45</b>

	31.12.2023	31.12.2022
<b>VASTATTAVAA</b>		
<b>OMA PÄÄOMA</b>	<b>-89 019,93</b>	<b>-84 184,60</b>
Arvonkorotusrahasto	-5 886,58	-5 886,58
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-78 298,02	-77 103,89
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-4 835,33	-1 194,13
<b>PAKOLLISET VARAUKSET</b>	<b>-90 064,68</b>	<b>-90 064,68</b>
Muut pakolliset varaukset	-90 064,68	-90 064,68
<b>VIERAS PÄÄOMA</b>	<b>-8 770,98</b>	<b>-10 695,17</b>
Lyhytaikainen vieras pääoma	-8 770,98	-10 695,17
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-1 445,08	-1 445,08
Ostovelat	-4 316,44	-9 023,45
Muut velat		
Saadut ennakot	-3 009,46	-226,64
Siirtovelat		
<b>VASTATTAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>-187 855,59</b>	<b>-184 944,45</b>

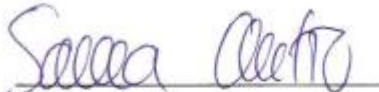
## 5 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Paraisten seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto

Paraisilla 3.4.2024



Juho Kopperoinen  
Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja



Sanna Autio



Heikki Inkari

Tiina Johansson



Jari Tschernij

Petra Öhman



Jean-Mikael Öhman  
talouspäällikkö



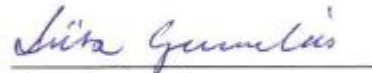
Tina Rosvall  
Yhteisen kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja



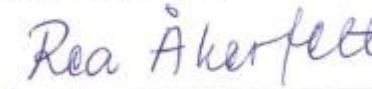
Bo Gyllenberg



Erkki Kruuna



Liisa Gunnelius



Rea Åkerfelt



Mari Nurmi



### Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Paraisilla . .2024

BDO Audiator AB  
Andreas Holmgård

## 6 LUETTELOT JA SELVITYKSET

### 6.1 Kirjanpito kirjoja ja tositteita koskeva luettelo ja selvitys

#### Luettelo kirjanpito kirjojen ja tositteiden säilytystavasta:

Päiväkirja palvelukeskus

Pääkirja palvelukeskus

Tuloslaskelma palvelukeskus

Tase palvelukeskus

Rahoituslaskelma palvelukeskus

Palvelukeskuksen kirjanpitoaineisto säilytetään sähköisessä muodossa

Tasekirja ja liitetiedot sidottu

## Kassa- ja muistiotositteet

AB	Automaattikirjaus	1000000	-	1999999
K1	Kirjanpitoliihtymä tarj. laskut	1000000	-	1999999
K2	Kirjanpitoliihtymä, verokäsittely	1000000	-	1999999
K3	Kirjanpitoliihtymä	1000000	-	1999999
K4	Verkkomaksut	1000000	-	1999999
PK	Kassajärjestelmä	1000000	-	1999999
SA	Kipan muistiotosite/pääkirjatosite	1000000	-	1999999
SE	Sisäiset erät (vyörytys)	1000000	-	1999999
SK	Seurakuntatalouden muistiotosite/ pääkirjatosite	1000000	-	1999999
SN	Kolehdit muistiotosite	1000000	-	1999999
SR	Sijoituskirjanpidon muistiotosite	1000000	-	1999999
SZ	Peruutus muistio	1000000	-	1999999
TO	Tiliote	1000000	-	1999999
T1	Maksuliikenneohjelman tiliöinti	1000000	-	1999999
ZA	Tilin avaussaldo	1000000	-	1999999
ZM	M2 Kirjanpitoliihtymä	1000000	-	1999999
ZY	Yhdistyvät seurakunnat	1000000	-	1999999

## Käyttöomaisuus

AA	Käyttöomaisuus kirjaus	1000000	-	1999999
AF	Poistokirjaukset	3000000	-	3999999
AI	Investointituet käyttöomaisuus	1000000	-	1999999
AM	Käyttöomaisuuden myynti	1000000	-	1999999
AZ	Purku käyttöomaisuuteen	1000000	-	1999999

## Myyntilaskut

AV	Diakonia-avustusten "kuittaustositteet"	14000000	-	14999999
DA	Asiakastosite	18000000	-	18999999
DG	Asiakkaat-hyvitys	18000000	-	18999999
DP	Perintätoimiston suoritukset (viite- ja tilityksineistot)	14000000	-	14999999
DR	Asiakkaat-lasku (konversiolasku)	18000000	-	18999999
DV	Viivästyskorkolasku	18000000	-	18999999
DZ	Asiakkaat -maksukirjaus	14000000	-	14999999
M1	Hautainhoitojärjestelmä (myyntireskontraliittymän lasku)	18000000	-	18999999
M2	Resurssivarausjärjestelmä (myyntireskontraliittymän lasku)	18000000	-	18999999
M3	Myyntireskontra yleinen (myyntireskontraliittymän lasku)	18000000	-	18999999
MV	Maksuvapautukset	14000000	-	14999999
RV	Laskun siirto (Kipan järjestelmän lasku)	90000000	-	99999999
ZD	Luottotappio	18000000	-	18999999

### Ostolaskut

KA	Toimittajatosite	19000000	-	19999999
KG	Toimittajat – hyvitys	19000000	-	19999999
KR	Toimittajat – lasku	19000000	-	19999999
KZ	Toimittajat – maksu	15000000	-	15999999
TM	Matkalaskut ostoreskontra	19000000	-	19999999

### Palkat

PV	Lomapalkkavaraus	1000000	-	1999999
P1	Palkat verokäsittely	1000000	-	1999999



## 7 MÄÄRITELMÄT

Tässä lopussa on tarkoitus määritellä tuloslaskelman tunnusluvut, laskennalliset erät ja vyörytykset sekä kriisiytyvän seurakunnan mittarit.

### Tuloslaskelman tunnusluvut

#### Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %

Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla.

(=  $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} -/+ \text{Valmisteverastojen lisäys/vähennys} + \text{Valmistus omaan käyttöön})$ )

#### Vuosikate, euroa/ jäsen

Vuosikatteen euromäärää seurakunnan jäsentä kohden käytetään tunnuslukuna tulo- ja rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Tunnuslukua laskettaessa vuosikate jaetaan seurakunnan tilivuoden päättyessä läsnä olevalla jäsenmäärällä.

#### Vuosikatteen osuus poistoista, %

Vuosikate jaettuna poistot \* 100

Tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus poistoista kyetään kattamaan vuosikatteella. Vuosikatteen tulisi olla yhtä suuri tai suurempi kuin poistot.

### Rahoituslaskelman tunnusluvut

#### Investointien tulo- ja rahoitusprosentti, %

(=  $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$ )

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan investointimenoja (brutto), joista on vähennetty kirkon keskusrahastolta ja muilta ulkopuolisilta tahoilta saadut rahoitusosuudet investointeihin.

Investointien tulo- ja rahoitus kertoo, kuinka monta prosenttia investointien omahankintamenoista on rahoitettu tilikauden tulo- ja rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, joka on jäänyt rahoitettavaksi pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntituloilla, lainarahoituksella tai rahavarojen määrää vähentämällä.

#### Rahavarojen riittävyys, pv

(=  $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$ )

Rahavaroiksi 31.12. lasketaan yhteen rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut tilivuoden aikana saadaan laskemalla yhteen seuraavat tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erät:

Tuloslaskelmasta lasketaan yhteen toimintakulut - (+/-Valmisteverastojen lisäys/vähennys + Valmistus omaan käyttöön), verotuskulut, Kirkon rahastomaksut, korkokulut sekä muut rahoituskulut. Rahoituslaskelmasta lasketaan yhteen investointimenot (brutto), antolainojen lisäys sekä pitkäaikaisten lainojen lyhennykset.

Seurakunnan maksuvalmiutta kuvataan laskemalla rahavarojen riittävyys päivinä. Tunnusluku ilmaisee, kuinka monen päivän maksut voitaisiin maksaa seurakunnan rahoitusarvopapereilla sekä rahoilla ja pankkisaamisilla tilinpäätöspäivänä.

### **Lainanhoitokate**

(= (Vuosikate +Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset))

Lainanhoitokate kertoo tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lainanlyhennysten maksuun. Tulo-rahoitus on riittänyt lainojen hoitoon, jos tunnusluku on yksi tai suurempi. Kun tunnusluku on alle yhden, seurakunta on ottanut lainojen hoitoon lisälainaa, realisoitunut sitä varten omaisuuttaan tai käyttänyt siihen rahavarojaan.

### **Taseen tunnusluvut**

#### **Omavaraisuusaste, %**

(= 100 \* (Oma pääoma + Poistoero + Vapaaehtoiset varaukset - Ainaishoitosopimusten pääomat) / (Koko pääoma - Toimeksiantojen pääomat - Saadut ennakot))

Omavaraisuusaste mittaa seurakunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Koko pääoma tarkoittaa taseen loppusummaa ja saaduiksi ennakoiksi lasketaan sekä pitkä- että lyhytaikaiset saadut ennakot. Vain ne seurakunnat, joilla on ainaishoitosopimuksien pääomia, mutta ei hautainhoitorahastoa, kirjaavat Ainaishoitosopimuksien pääomat seurakunnan taseeseen oman pääoman eräksi. Jos omavaraisuusaste on alle 50 %, vieraan pääoman osuus on hälyttävän suuri. (Siirretään tunnuslukuoppaaseen.)

#### **Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen**

(= [(Saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) - (Vieras pääoma - Saadut ennakot)] / Jäsenmäärä)

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset mukaan luettuina siirto- ja muut saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset otetaan tunnuslukuun taseen vaihtuvista vastaavista.

Pitkä- ja lyhytaikainen vieras pääoma otetaan taseen mukaisessa arvossa vähennettynä pitkä- ja lyhytaikaisilla saaduilla ennakoilla. Tunnuslukua laskettaessa käytetään jäsenmääränä seurakunnan läsnä olevaa jäsenmäärää tilivuoden lopussa.

Tunnusluku osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun. Rahoitusomaisuuden ja vieraan pääoman positiivinen erotus osoittaa sen määrän, joka rahoitusomaisuudesta jäisi jäljelle, jos vieras pääoma maksettaisiin. Seurakunnan rahoitusvarallisuuden tulisi olla positiivinen luku, mikä tarkoittaa sitä, että vaihtuvien vastaavien saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset ovat vierasta pääomaa suuremmat. Jos seurakunnassa ei ole hiljattain tehty suurta investointia

lainarahalla ja siitä huolimatta rahoitusvarallisuus-tunnusluku on negatiivinen, seurakunnan rahoitustilanne voi olla heikko. (Siirretään tunnuslukuoppaaseen.)

### **Suhteellinen velkaantuneisuus, %**

(=  $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$ )

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka monta prosenttia seurakunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötuloilla tarkoitetaan tässä yhteydessä tilikauden toimintatuottoja, verotuloja, valtionrahoitusta ja Kirkon keskusrahaston antamia verotulojen täydennysavustuksia, harkinnanvaraisia toiminta-avustuksia ja muita toiminta-avustuksia (rakennusavustuksia lukuun ottamatta). Mikäli toiminta-avustusten osuus käyttötuloista on suuri, tunnusluku suositellaan laskettavaksi myös ilman saatuja toiminta-avustuksia.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku seurakuntien välisessä vertailussa, koska pysyviin vastaaviin kuuluvien hyödykkeiden ikä tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

### **Lainakanta, euroa/jäsen**

(=  $[\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})] / \text{Jäsenmäärä}$ )

Seurakunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja. Jäsenmäärällä tarkoitetaan seurakunnan läsnä olevaa jäsenmäärää tilivuoden lopussa.